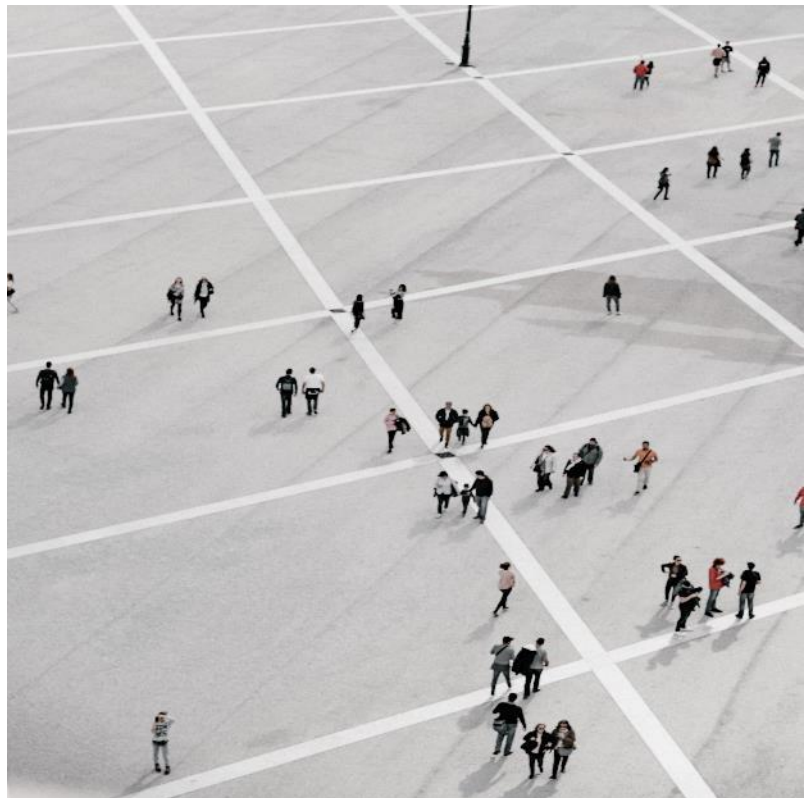

Undersøgelse blandt forældre til teenagere

Epinion for Sundhedsstyrelsen

Undersøgelse blandt forældre til teenagere

Udarbejdet for Sundhedsstyrelsen af Epinion

© Sundhedsstyrelsen, 2021.

Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Elektronisk ISBN: 978-87-7014-418-6

Sprog: Dansk
Version: 1.0
Versionsdato: 21.12.2021
Format: pdf

Udgivet af Sundhedsstyrelsen,
December 2021

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning	4
2. Indledning.....	6
3. Resultater.....	8
3.1 Karakteristik af forældregruppen og de tre udfordringsområder	8
3.2 Relationen mellem teenager og forælder	11
3.3 Balance mellem at sætte grænser og give plads til selvbestemmelse	15
3.4 Dialogen mellem teenager og forælder	19
3.4.1 De svære samtaleemner.....	20
3.4.2 Årsager til udfordringer med dialog	23
3.4.3 Emnegrupperne	24
3.4.3.1 Trivsel.....	24
3.4.3.2 Skærme og sociale medier	27
3.4.3.3 Krop og seksualitet	30
3.4.3.4 Regler og rusmidler	34
4. Metode	38

1. Sammenfatning

Resultaterne i denne rapport bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt forældre til børn i alderen 13-18 år gennemført via onlinepanaler samt 19 dybdeinterviews med forældre til børn i samme aldersgruppe. Begge dataindsamlinger fandt sted i september 2021.

Formålet med undersøgelsen er at belyse, hvilke udfordringer forældre oplever i dialogen med deres teenagere, i relationen til deres teenagere og ift. at finde balancen mellem at sætte grænser og give teenagerne plads til selvbestemmelse. Herudover undersøgeres hvilke årsager, der kan være, når relationen opleves som udfordret, når det er svært at have en god dialog, eller når balancen mellem grænsesætning og selvbestemmelse er svært at finde for forældrene.

Undersøgelsens hovedkonklusioner er beskrevet nedenfor:

Relationen mellem teenager og forælder

- 95 procent af forældre til teenagere oplever i én eller anden udstrækning, at det kan være udfordrende at have en god samtale med teenageren, at det kan være svært at finde balancen mellem at sætte grænser og give teenageren rum til selvbestemmelse, eller at relationen mellem dem selv og teenageren er udfordret.
- Forældre oplever særligt relationen mellem dem selv og teenageren som udfordrende. Undersøgelsen viser, at forældre særligt oplever tre emner indenfor det relationelle som udfordrende: For det første kan teenagerens løsrivelse udfordre relationen, idet nogle forældre oplever at bruge mindre tid med deres børn, end de ville foretrække. For det andet er nogle forældre udfordret af, at de ikke har fælles interesser med deres teenagere. For det tredje oplever nogle forældre, at det kan være svært at finde et ståsted i det, at deres teenager gerne vil opfattes som unge voksne, men stadig er børn. Eksempelvis oplever 54 procent af forældrene, at de bruger mindre tid sammen med deres barn end de gerne ville.

Balance mellem at sætte grænser og give plads til selvbestemmelse

- I teenageårene oplever forældrene, at det bliver sværere at finde den rette balance mellem at sætte grænser for barnet og give det frihed, fordi barnets behov for at bestemme over sit eget liv stiger. På trods af denne udvikling viser resultaterne, at størstedelen af forældrene oplever at vide, hvornår de skal sige deres mening, lade barnet bestemme selv og opsætte regler for barnet (hhv. 60 procent, 60 procent og 70 procent). Af både de kvalitative og kvantitative datakilder fremgår det ikke desto mindre at et mindretal oplever, at det er svært at vide, hvornår de skal sige deres mening om barnets valg højt. Det skyldes ofte, at forældrene er i tvivl om de svigter barnet ved ikke at sige noget, eller at forælderen tilsidesætter sin egen overbevisning for at barnet skal være en del af et socialt fællesskab.

Dialogen mellem teenager og forælder

- På baggrund af data fra den kvalitative del af undersøgelsen, blev der udvalgt 19 dialogemner. I spørgeskemaundersøgelsen blev forældrene bedt om at angive hvilke emner, det var svært at have eller indlede en god samtale med deres teenager om. De 19 emner kan inddeles i fire emnegrupper (skærme og sociale medier, krop og seksualitet, trivsel og regler og rusmidler). Opdelingen i de fire emner er foretaget på baggrund af en statistisk korrelationsanalyse. Emner indenfor samme emnegruppe er kendetegnet ved en

tendens til at oplevede udfordringer indenfor ét emne ofte optræder sammen med udfordringer indenfor et andet.

- Emnegruppen skærme og sociale medier opleves som udfordrende at have en god dialog om af forholdsvist mange forældre. Således angiver 26, 20 og 17 procent af forældrene, at henholdsvis *omfanget af skærmtiden*, *hvornår man må bruge en skærm* og *sociale medier* er udfordrende emner at tale med deres teenagebarn om. Når dialogen om skærme og sociale medier opleves som udfordrende, så skyldes det, at forældrenes manglende viden gør dem usikre på, hvilke konsekvenser brugen af de nye medier kan have for barnet. Det er særligt udfordrende at tale om skærmtid med yngre teenagere og drenge.
- Når det kommer til emnegruppen krop og seksualitet, oplever en stor del af forældrene udfordringer ved at tale med barnet om grænser og parathed ift. sex (17 procent). Lidt færre oplever samtaler om menstruation, seksuel orientering og kønsidentitet som udfordrende (hhv. 10, 10 og 8 procent). Når forældre oplever at emner indenfor denne emnegruppe er udfordrende at tale om, så skyldes det ofte at de er bange for at overskride barnets grænser. Samtidig har fædre sværere ved at tale om menstruation og kroppens udvikling end mødre.
- En fjerdedel (26 procent) af forældrene oplever, at det er svært at tale om hvad der rører sig i barnets liv, når han/hun er ked af det, mens godt hver femte (19 procent) anser barnets trivsel som et svært emne. Det er således særligt, når der er en problematik, der gør teenageren ked af det, at forældrene kan have svært ved at tale om trivsel. Når forældre oplever, at det er svært at have en god samtale med deres teenagere om trivsel, så skyldes det ofte, at børnene ikke vil tale om deres trivsel og lukker sig ind i sig selv. Mange forældre forklarer udfordringer med at tale om barnets trivsel med, at de er i tvivl om, hvordan samtalen skal gribes an, og forældrene efterspørger dialogværktøjer.
- Indenfor emnegruppen regler og rusmidler findes emnerne alkohol, hårde stoffer, hash og rygning, såvel som regler for indtag af alkohol og tidspunkter for, hvornår teenageren skal være hjemme fx efter fest. Forældre til teenagere oplever i mindre grad at alkohol og andre rusmidler er udfordrende emner at tale om i sig selv (5 – 8 procent). En lidt større andel har svært ved at tale om fastsættelsen af regler (10 procent) og aftaler ifm. indtag af alkohol (10 procent) samt faste komme-hjem-tidspunkter (10 procent). Når samtaler, der handler om regler og rusmidler opleves som udfordrende, så skyldes det ofte, at forældrene oplever muligheden for kontrol forsvinde i takt med at barnet rammer teenagealderen. Emnet er altså ét, hvor det som forælder kan være svært at finde den rette balance mellem at sætte grænser og give frihed til selvbestemmelse.

2. Indledning

For både unge og forældre kan teenageperioden være en turbulent tid med store omvæltninger. Den unge søger ofte mod vennerne, og nogle forældre kan opleve, at de mister kontakten til deres barn. Mange forældre er usikre på, hvordan de skal tackle forældreskabet og relationen i denne periode og kan være usikre på mange af de nye emner, der fylder i teenagerens liv. Samtidig er der en tendens til, at forældre i Danmark begynder at slippe deres teenager i 15-16-årsalderen, og lader dem stå på egne ben i forhold til fx brug af alkohol og byture.

Flere undersøgelser peger på, at det har en stor betydning ift. at forebygge unges brug af rusmidler, at forældrene involverer sig, bruger tid sammen med deres teenager, har en tæt relation og dialog og fx laver aftaler om alkohol. De unge som har aftaler med deres forældre om alkohol, drikker mindre end unge, der ikke har aftaler.¹ Samtidig viser undersøgelser blandt unge, at de unge gerne selv vil have, at forældrene blander sig i deres alkoholforbrug.² Forældrenes involvering er også vigtig ift. en lang række af de andre tematikker, der kan fylde i teenagelivet, som fx trivsel, sociale medier, venner og fester. Det er derfor vigtigt at få afdækket, hvilke udfordringer og barrierer man som forældre kan opleve i relationen og dialogen med sin teenager, og bruge det som afsæt ift. at klæde forældrene på med viden og handleanvisninger.

På vegne af Sundhedsstyrelsen har Epinion gennemført en forældreundersøgelse, der med afsæt i 19 dybdeinterviews med forældre til teenagere samt en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse blandt 1.007 forældre med børn og unge i alderen 13-18 år, kaster lys over hvilke udfordringer forældre har i relationen og dialogen med deres teenagere og hvorfor.

Undersøgelsen har fokus på emner som brug af rusmidler, fester, venner, trivsel, sociale medier med videre.

Formålet er at få viden om hvilke områder, der *set med forældrenes øjne*, opleves som udfordrende. På den måde giver undersøgelsen et videsbaseret afsæt for at diskutere, hvordan forældre til teenagere kan klædes bedre på med viden og værktøjer, der kan styrke relationen og dialogen mellem forældre og unge i teenageårene.

Målgruppe og emnemæssig afgrænsning

Den overordnede målgruppe for undersøgelsen forældre til teenagere i alderen 13-18 år. Tematisk afdækker undersøgelsen hvilke forhold, der opleves som udfordrende for teenageforældrene indenfor tre områder: 1) dialogen med teenageren, 2) relationen med teenageren og 3) balancen mellem at sætte grænser eller give teenageren frihed til selvbestemmelse. Selvom der er andre områder, hvor forældre til teenagere kan møde udfordringer, er det altså disse tre områder, som undersøgelsen har fokus på. De tre områder er udvalgt i samarbejde mellem Epinion og Sundhedsstyrelsen med afsæt i data fra kvalitative dybdinterviews med forældre til teenagere. De tre spor er udvalgt, fordi de afspejler områder, som i de kvalitative interviews viste sig udfordrende for forældre til teenagere, og fordi emnerne har afsæt i Sundhedsstyrelsen forebyggende indsatser ift. de unge. De ligger indenfor Sundhedsstyrelsens fagområde. De *emner*, der behandles indenfor hvert område, har forældrene ligeledes selv været med til at forme gennem dybdeinterviews.

Læsevejledning

---

¹ Kortlægning af den islandske model, Statens Institut for Folkesundhed, 2021

² Unges alkoholvaner i Danmark 2019, Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden, 2021

Som læser af rapporten, er der et par forhold, som det er værd at holde sig for øje.

For det første, siger undersøgelsen kun noget om forældres, men ikke om unges, oplevelser. Det er heller ikke muligt at konkludere, om de unge deler forældrenes opfattelser, eller om forældre og unge har forskellige synspunkter på baggrund af undersøgelsen.

I undersøgelsen præsenteres tal på, hvor stor en andel af forældre, der oplever én eller flere udfordringer i dialogen og i relationen til deres teenagere samt ift. at finde balancen mellem at sætte grænser og give teenagerne plads til selvbestemmelse. Hvad der *tæller som en udfordring* i undersøgelsen, er defineret ud fra, om forældren har erklæret sig enig eller uenig i en række udsagn inden for nogle udvalgte emner³. Havde vi i spørgeskemaundersøgelsen bedt forældrene forholde sig til om andre, flere eller færre emner oplevedes som udfordrende, ville tallene formentlig se anderledes ud.

Slutteligt skal det nævnes, at der - sammenlignet med hele forældrebefolkningen - er en underrepræsentation af forældre med grundskole eller erhvervsuddannelse. Omvendt er der en overrepræsentation af forældre med en gymnasial eller videregående uddannelse. Der er dog meget få signifikante forskelle på, hvordan forældre med grundskole eller erhvervsfaglige uddannelse svarer på undersøgelsen sammenlignet med forældre med gymnasial eller videregående uddannelse. Den skæve repræsentation vurderes derfor kun i begrænset omfang at påvirke undersøgelsens evne til at udtale sig om målgruppen som helhed. Se afsnit 4 for en nærmere beskrivelse af problematikken.

---

³ For at afdække udfordringer i dialogen med teenagerne, blev forældrene bedt forholde sig til om udvalgte emner oplevedes som udfordrende at indlede eller have en god samtale med teenageren om. For at afdække udfordringer i relationen til teenagerne og balancen mellem at sætte grænser og give teenagerne plads til selvbestemmelse, blev forældrene præsenteret for en række udsagn, som de kunne erklære sig enige eller uenige i.

3. Resultater

3.1 Karakteristik af forældregruppen og de tre udfordringsområder

I dette afsnit tegnes et overordnet billede af, hvor ofte forældre til teenagere oplever udfordringer inden for undersøgelsens tre udfordringsområder:

- 1) Dialogen med teenageren
- 2) Relationen til teenageren
- 3) Balancen mellem at sætte grænser eller give teenageren frihed

Afsnittet tegner desuden et billede af de demografiske forskelle, der knytter sig til udfordringerne: Hvilke forældregrupper er særligt tilbøjelige til at opleve nogle men ikke andre områder som udfordrende. Hvilke emner indenfor de enkelte udfordringsområder, der opleves som udfordrende samt årsagerne hertil, behandles særskilt i de efterfølgende afsnit 3.2–3.4.

De tre udfordringsområder

I spørgeskemaundersøgelsen blev forældrene bedt om at forholde sig til, om de fandt en række emner indenfor hvert af tre områder udfordrende. De tre udfordringsområder var dialogen med teenageren, relationen til teenageren samt balancen mellem at sætte grænser eller give teenageren frihed til selvbestemmelse⁴.

Det første område - dialogen med teenageren – vedrører forældrens oplevelse af at kunne have og/eller starte en god samtale med barnet om en række emner. Emnerne dækker bredt over skærmtid, sociale medier, sex, sundhed, rusmidler og komme-hjem-tidspunkter.

Det andet område er relationen til teenageren. Dette udfordringsområde omhandler forældrens oplevelse af sit eget og barnets forhold. Området dækker eksempelvis over forældres oplevelse af at bruge tid nok med barnet, kende barnets venners forældre, have fælles interesser med barnet og om forældren føler, at barnet taler med dem om personlige ting.

Det tredje område vedrører forældres oplevelse af balancen mellem at sætte grænser og regler for barnet og give barnet frihed til selv at træffe beslutninger. Det er et udfordringsområde, som kan være særligt udtalt for forældre til teenagere, idet deres teenagere befinder sig i grænsefeltet mellem at være børn og voksne. Hvornår skal man som forælder sige sin mening højt, og hvornår er det klogere at holde sine tanker for sig selv? Hvornår skal man give barnet lov til selv at bestemme med risiko for at han/hun træffer en forkert beslutning?

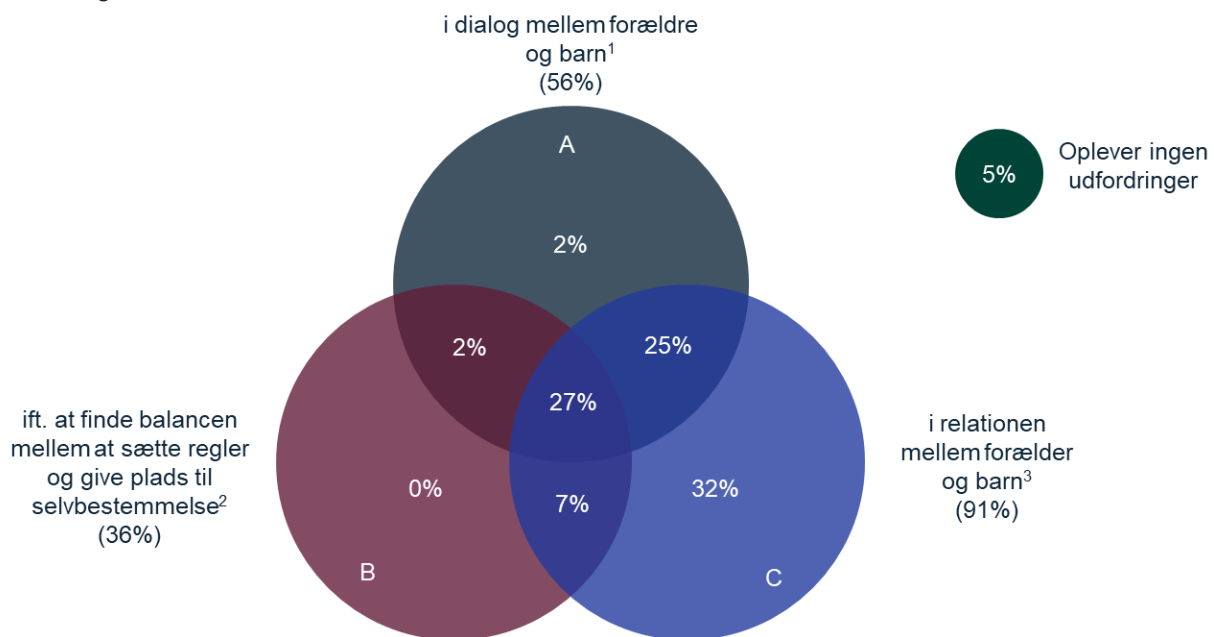
Figur 1 viser, hvor stor en andel af forældrene, der oplever én eller flere udfordringer indenfor hvert af de tre udfordringsområder.

---

⁴ De tre områder er udvalgt, fordi de afspejler temaer, som i kvalitative dybdeinterviews med målgruppen viste sig udfordrende for nogle forældre, og fordi de samtidig ligger indenfor sundhedsstyrelsens fokusområder ift. forebyggende ungeindsatser. Se metodebeskrivelsen i afsnit 2.

Figur 1: Forældre, som oplever udfordringer i deres forhold til sin teenage. Procent Udfordringer...

Note: 1) Forældre, der har svaret helt eller delvis enig til én eller flere af udsagn i spørgsmålsbatteriet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...." 2) Forældre, der har svaret helt eller delvis enig til én eller flere udsagn i spørgsmålsbatteriet: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Som forælder er det svært at vide...". 3) Forældre, der har svaret helt eller delvis enig til én eller flere udsagn i spørgsmålsbatteriet: "Nu vil vi gerne stille dig nogle spørgsmål om dit forhold til barnet. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?". N=1.007.

I alt oplever 95 procent af forældre til teenagere i én eller anden udstrækning, at det kan være udfordrende at have en god samtale med teenageren, at det er svært at finde balancen mellem at sætte grænser og give teenageren selvbestemmelse eller, at relationen mellem dem selv og teenageren er udfordret. Figur 1 viser, at blot 5 procent af forældrene oplever ingen udfordringer i dialog, relation eller ift. at finde balancen mellem at sætte grænser og give barnet frihed til selvbestemmelse.

Den øverste grå cirkel i Figur 1 (cirkel A) viser, at 56 procent af forældre til teenagere oplever, at ét eller flere af 19 udvalgte emner⁵ kan være svære at tale med deres teenager om. Omvendt er der også en betydelig gruppe af forældre, som oplever, at ingen af emnerne er svære at tale om (44 procent). Det indikerer, at når det kommer til selve dialogen om svære emner, er det ikke entydigt lige svært for forældre til teenagere at have samtaler med deres barn. Det er derfor vigtigt at holde

⁵ Emnerne er: 1) Alkohol, 2) regler forælderen sætter for barnet i forbindelse med at drikke alkohol, 3) hash, 4) hårde stoffer, 5) rygning, e-cigaretter, røgfri tobak (fx snus) og/eller nikotinposer, 6) faste tidspunkter han/hun skal komme hjem (fx efter fest), 7) aftaler for, hvornår han/hun skal være hjemme, 8) hvor meget tid barnet må bruge på sin telefon, tablet eller computer, 9) hvor sent på en hverdag barnet må bruge sin telefon eller computer, 10) seksuel orientering, 11) prævention, 12) grænser og parathed ift. sex, 13) kønsidentitet, 14) hvordan kroppen udvikler sig, når man er ung 15) menstruation, 16) sociale medier, 17) barnets trivsel, 18) barnets adfærd over for andre, 19) hvad der rører sig i barnet liv, når han/hun er ked af det.

sig for øje, at en betragtelig gruppe af forældre ikke selv oplever, at de har udfordringer i dialogen med deres teenagere inden for disse emner. Det er også vigtigt at understrege, at vi alene formidler forældrenes egne oplevelse af om de har udfordringer. Der kan være forældre med uerkendte udfordringer. Det gør sig i øvrigt også gældende indenfor de to andre udfordringsområder. I afsnit 3.4 beskriver vi i nærmere detalje hvilke af de 19 emner, der opleves som særligt svære at tale om og hvorfor.

Cirklen længst til venstre i Figur 1 (cirkel B) viser, at 37 procent af forældrene oplever udfordringer indenfor ét eller flere ud af tre emner ift. balancen mellem grænsesætning og selvbestemmelse⁶. Størstedelen af forældrene oplever altså at kunne navigere i dette spændingsfelt og dermed, at de ved, hvornår de skal lade barnet bestemme selv. Oplevelser i udfordringer i balancen mellem grænsesætning og selvbestemmelse optræder ikke selvstændigt, men kun i kombination med de andre to udfordringsområder.

Relationen mellem barn og forælder kan ligeledes opleves som udfordrende. Cirklen længst til højre i Figur 1 (cirkel C) viser, hvor mange ud af 10 relationsemner, som angives som udfordrende af forældrene i spørgeskemaundersøgelsen⁷. Figuren viser, at ni ud 10 forældre til teenagere (91 procent) oplever én eller flere udfordringer i relationen til deres teenager. Resultaterne peger altså på, at det særligt er i relationen til teenageren, at forældre oplever udfordringer. Udfordringer i *relationen* opleves hyppigere end udfordringer i dialogen og ift. balancen mellem at lade barnet bestemme selv og sætte grænser for barnet.

Området hvor alle tre cirkler overlapper, illustrerer forældre, som oplever én eller flere udfordringer indenfor alle tre områder samtidigt. 27 procent af alle forældre til teenagere oplever udfordringer indenfor alle emner på samme tid.

Demografiske forskelle i målgruppen

Forældrene i målgruppen er forskellige, og det er nærliggende at tænke, at forældrenes baggrund vil have betydning for, hvilke områder de oplever som særligt udfordrede. Teenagerne er også forskellige. Der kan eksempelvis være forskel på, hvad der opleves som udfordrende ift. de yngre og ældre børn i målgruppen eller ift. drenge og piger.

Tabel 1 viser hvor stor en andel af forældre, der oplever mange udfordringer ift. dialog, relation og balance mellem grænsesætning og selvbestemmelse fordelt på demografiske kendetegn ved forældre og børn. Tabellen viser desuden andelen af forældre, som oplever én eller flere udfordringer indenfor alle tre emner på samme tid. Det ses, at mødre er signifikant mere tilbøjelige end fædre til at opleve udfordringer indenfor alle tre udfordringsområder. Således oplever 30 procent af mødre og 24 procent af fædre at have udfordringer indenfor alle tre områder. På tværs af de resterende kendetegn (forældrenes uddannelsesnivea, køn og civilstatus samt barnets alder og køn), er der imidlertid ingen signifikante forskelle blandt forældrene. Der er altså kun i meget begrænset omfang forskel på, hvor tilbøjelige forældre med forskellig uddannelsesbaggrund, køn og civilstatus er til at opleve udfordringer på tværs af alle og indenfor

⁶ Emnerne er: 1) hvornår jeg skal opsætte regler for mit barn, 2) hvornår jeg skal give mit barn lov til selv at bestemme og 3) hvornår jeg skal sige min mening om de valg mit barn træffer højt.

⁷ Emnerne er: 1) Jeg bruger mindre tid sammen med mit barn end jeg gerne ville, 2) Det er langt vigtigere at et barn i mit barns alder bruger tid med sine venner end sine forældre 3) Jeg har mange fælles interesser med mit barn, 4) Jeg føler at mit barn og jeg glider fra hinanden, 5) Mit barn vil gerne bruge tid sammen med mig, 6) Jeg ved meget om de ting mit barn interesserer sig for, 7) Mit barn taler med mig om personlige ting, 8) Jeg kender mit barns venner godt, 9) Jeg snakker jævnligt med forældrene til mit barns venner, 10) Jeg føler at mit barn lytter til hvad jeg siger.

hvert af de tre områder. Den mest nærliggende forklaring er at gode relationer, en god dialog og kunsten at ramme den rette balance mellem grænsesætning og frihed afgøres af barn-forældre-dynamikker, som er for komplekse til at kunne indfanges af disse meget generelle sociodemografiske indikatorer. Alternativt kan det skyldes, at vi i spørgeskemaundersøgelsen bevidst ser tingene med forældrenes øjne. Når forældrene svarer på, om de oplever, at det er svært at have en god samtale med deres barn om et givent emne i spørgeskemaet, er det op til forældrene selv at vurdere, hvad en "god samtale" er. Resultaterne her kan derfor også være udtryk for, at forældrenes opfattelse af hvad en eksempelvis en "god samtale" kan være meget forskellig.

Tabel 1: Forældres oplevelser af udfordringer på tværs af demografi. Procent

Andel forældre, der oplever ...	Forældrens uddannelsesniveau		Forældrens køn		Forældrens civilstatus		Barnets alder		Barnets køn	
	Grundskole og erhvervsfaglig	Gymnasie og videregående	Mand	Kvinde	Separeret	Ej separeret	13-15 år	16-18 år	Dreng	Pige
Udfordringer i relationen til deres teenager ¹	32 %	28 %	29 %	29 %	27 %	32 %	27 %	31 %	30 %	27 %
Udfordringer ift. at finde balancen mellem at opstille regler og give plads til selvbestemmelse ¹	11 %	10 %	10 %	10 %	9 %	11 %	9 %	11 %	9 %	11 %
Svært at tale med deres barn om mange emner ¹	31 %	26 %	28 %	25 %	26 %	29 %	28 %	26 %	27 %	27 %
Udfordringer indenfor alle tre områder ²	25 %	28 %	24 %	*30 %	27 %	29 %	27 %	27 %	27 %	27 %

Note: N=1007. * markerer signifikant forskel på tværs den demografiske faktor. Signifikanstest er beregnet ved konventionelt signifikansniveau ($p=0,05$). 1) Forældre, der har angivet flere udfordringer end medianen (hhv. 3, 2 og 2), 2) Forældre, der har angivet én eller flere udfordringer indenfor alle tre udfordringsområder.

3.2 Relationen mellem teenager og forælder

Dette afsnit stiller skarpt på relationen mellem teenager og forældre og belyser hvilke emner i forholdet mellem dem forældre og teenabarnet, som forældre finder særligt udfordrende. Afsnittet giver også en forklaring på, hvorfor nogle dele af det relationelle kan opleves som særligt svære for forældrene i målgruppen. Undersøgelsen viser, at forældre særligt oplever tre emner indenfor det relationelle som udfordrende:

- 1) Nogle forældre oplever, at det kan være svært at finde et ståsted i det, at deres teenager gerne vil opfattes som unge voksne, men stadig er børn.
- 2) Teenagerens løsrivelse udfordrer relationen, idet mange forældre oplever at bruge mindre tid med deres børn, end de ville foretrække. Samtidig anser mange det også for naturligt og vigtigt, at barnet bruger mere tid med venner end forældre.
- 3) Mange forældre er udfordret af, at de ikke har fælles interesser med deres teenagere og kan have svært ved at følge med i og forstå deres teenagers interesser – særligt når det kommer til brugen af ny teknologi og sociale medier.

Undersøgelsen viser desuden, at kun et mindretal oplever, at teenageren ikke vil lytte eller ikke vil tale med deres forældre om personlige ting. Det er således snarere de dele af relationen, der handler om tid sammen og fælles interesser, end de som handler om kommunikation, der skaber udfordringer for det brede flertal af forældrene. Nedenfor er resultaterne beskrevet i nærmere detalje.

Forældrene oplever at overgangen fra barn til voksen er præget af, at børnene gerne vil opfattes som unge voksne, men stadig er børn

Resultaterne fra de kvalitative interviews peger på, at relationen mellem forælder og barn kan være udfordret i netop teenageårene, fordi relationen ændrer sig, når barnet går fra at være barn til teenager. Denne periode er ifølge flere forældre kendetegnet ved, at deres barn hverken er barn eller voksen. Perioden er præget af et skisma mellem, at børnene gerne vil være og opfattes som unge voksne, mens de i forældres optik ofte stadig er og agerer som børn.

I nogle situationer oplever forældre, at deres teenager godt kan erkende, at han/hun har taget munden for fuld og har brug for støtte og omsorg fra forældrene. Men det kan være svært for forældrene at vide, hvornår de skal træde til, da det ofte kun er teenageren selv, der ved, hvornår de overskrider denne grænse. Følgende citat fra et af de kvalitative interviews illustrerer, hvor svært det kan være for både forælder og teenager at finde balancen i relationen til den unge, der befinder sig i grænselandet mellem barn og voksen.

"Det er en løbende vekselvirkning mellem at være meget stor og meget lille. Man synes, at man kan klare meget, og i andre situationer har man brug for at holde om sin mor"
(mor til piger på 15 og 18 år)

De kvalitative interview viser desuden, at forældrene ofte oplever, at teenageårene bærer præg af, at deres børn trækker sig mere ind i sig selv og i højere grad end tidligere søger inspiration og input fra andre netværk end det familiære. Dette for at understøtte en selvstændighed og løsrivelse fra de familiære relationer med henblik på at finde sig selv og sine egne veje, hvilket følgende citat illustrerer.

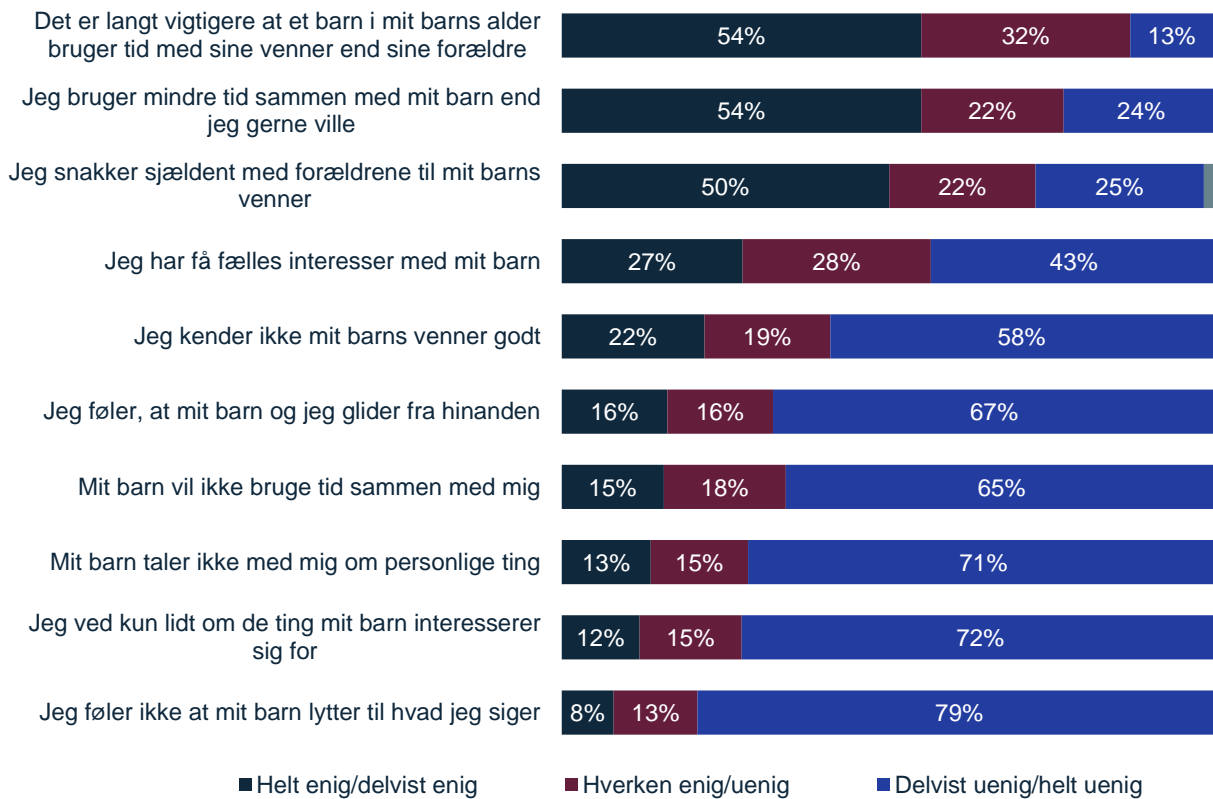

"Fra at sidde inde hos os, så er han trukket mere ind til sig selv. Han kan sidde inde hos sig selv i flere timer. Det er den der frigørelse. Han vil gerne være selvstændig og løsrives mere og mere fra sine forældre. Og så er han også mere kæk i replikken, og skal nogle gange være lidt større end han er. Der mærker jeg de største udfordringer"
(far til dreng på 13 år)

I undersøgelsen blev forældrene bedt om at forholde sig til udsagn om deres relation til deres teenager. Som det fremgår af figur 2, oplever flertallet af forældrene, at barnet lytter til, hvad de siger (79 procent) og at barnet taler med dem om personlige ting (71 procent). Så til trods for at perioden fra barn til voksen er præget af barnets ønske om og behov for at løsrive sig fra forældrene, oplever forældrene altså, at børnene i stor udstrækning både lytter og ønsker at tale med deres forældre.

Figur 2: Udfordringer som forældre oplever i deres relation til barnet. Procent

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?". N=1007.

Løsrivelse udfordrer relationen forælder og barn imellem, men opfattes som en naturlig del af teenageårene

Flere forældre anser løsrivelsen fra familien og den stigende interesse for at bruge tid med venner som en naturlig del af teenageårene. Det er her, de kan spejle sig i jævnaldrende, der er optaget af de samme interesser og gennemgår en lignende udvikling ift. krop, seksualitet, socialt liv, interesse for alkohol, sociale medier mv.

"Der sker nogle ændringer ift. at de bliver mere private og trækker mere for sig selv. Og ift. det, de er optagede af – det er meget vennerrelationerne. Der er en løbende glidning i, at venner er vigtigere end familie. Det er meget naturligt" (mor til piger på 15 og 18 år)

Af figur 2 fremgår det blandt andet, at størstedelen af forældrene (54 procent) mener, at det er vigtigere, at teenageren bruger tid med venner end forældre. Der er således en udbredt opfattelse og anerkendelse af, at venner bør fylde mere i teenageårene end familien.

Samtidig oplever mange forældre også, at de bruger mindre tid sammen med barnet end de gerne ville (54 procent). For nogle forældre skyldes det deres egne travle hverdag og arbejdsliv, men for

mange bunder det netop i barnets stigende interesse for socialt samvær med venner, hvilket gør det svært at finde tiden til at være sammen med forældrene.

"Jeg sætter særlig pris på de stunder, vi har, hvor det er en-til-en relationen, der er i fokus. Man forsvinder hurtigt ud i forskellige retninger. De stunder der foregår ud af ingenting, når vi kører i bil eller fisker sammen. Men vi har desværre ikke så mange af dem længere"
(far til pige på 13 år og dreng på 17 år)

Det er dog kun et mindretal på 15 procent af forældrene, som angiver, at barnet ikke vil bruge tid sammen med dem. For de fleste forældre er teenageårene altså ikke præget af en oplevelse af, at barnet er uinteresseret i at bruge mere tid med sine forældre, men blot at vennerne begynder at fylde mere.

Halvdelen af forældre oplever, at de sjældent snakker med forældrene til deres barns venner (jf. figur 2). Dette afspejler formentlig løsrivelsesprocessen fra forældrene og overgangen fra, at man som forælder til et barn eksempelvis kører barnet til legeaftaler og her snakker med forældre, til at man er mere afkoblet fra børnenes sociale liv. Flere forældre til de ældre teenagere peger på, at dette særligt gør sig gældende, når deres børn starter i gymnasiet, hvor forældre i stigende grad afkobles det sociale og faglige liv.

"Man mister vildt meget kontakt med forældre jo ældre de bliver. Man er så langt væk fra hvad der foregår imellem dem. Man står ikke på sidelinjen til sport eller kører dem til legeaftaler. Og i gymnasiet har man ingen kontakt overhovedet, så der beror det alene på, hvad de kommer hjem og fortæller" (mor til to piger på 15 og 18)

En del har ikke fælles interesser med deres teenagere, men kun få oplever, at de og barnet glider fra hinanden

Ovenstående figur 2 viser yderligere, at en del af forældrene oplever, at de ikke har fælles interesser med deres barn (27 procent). Det kan altså være et udfordrende element i relationen til teenageren, at man ikke interesserer sig for de samme ting, som barnet gør.

Den kvalitative del af undersøgelsen peger også på, at det kan være svært for nogle forældre, at de og deres børn ikke deler interesser. Nogle forældre henviser eksempelvis til, at det kan være udfordrende at relatere til deres barns forbrug af computerspil eller interesse for kendte personligheder, der ifølge forældrene ikke har egenskaber eller en livsstil, der er værd at følge med i.

Nogle forældre peger desuden på, at det kan være svært at følge med i, hvad der interesserer og optager deres teenager, fordi udviklingen foregår så hurtigt. Det er eksempelvis udfordret af, at de ikke ved, hvad der rør sig på det digitale område, hvilke sociale medier deres børn bruger for tiden, eller hvordan de bruger dem. En forælder peger dog på, at en løsning for hende har været at stille de åbenlyse eller "dumme" spørgsmål for at udvise nysgerrighed og interesse for det, der optager børnene.

"Jeg synes selv jeg prøver at være interesseret i deres hverdag og følge med i hvad der foregår og rør sig. Jeg har ikke TikTok, men så kigger man lige lidt over skulderen, når de sidder med lpad'en, De er gode til at forklare og jeg er god til at stille dumme spørgsmål. Man er nødt til at snakke om noget af det, der fylder hos dem – og så jeg fortæller jeg dem om, hvad der fylder i mit arbejde" (far til dreng på 14 år)

Den kvantitative del af undersøgelsen peger omvendt på, at det kun er relativt få forældre der oplever, at de selv og barnet glider fra hinanden (16 procent). Det kan være et tegn på, at flere forældre finder løsninger i tråd med ovenstående eksempel, eller at det ikke af alle anses for en udfordring for relationen til barnet, at forælder og barn ikke har fællesinteresser, men snarere er en naturlig del af den livsperiode forælder og barn befinder sig i. Når det kommer til dem, som oplever, at de og barnet glider fra hinanden, peger resultaterne fra dybdeinterviewene på, at netop denne oplevelse er en omvæltning for nogle, som de godt kunne bruge støtte og råd til at tackle.

3.3 Balance mellem at sætte grænser og give plads til selvbestemmelse

Dette afsnit belyser udfordringer relateret til det at finde den rette balance mellem at sætte grænser for sin teenager og give ham/hende plads til selvbestemmelse – samt årsagerne til, at det kan være svært.

Afsnittet viser, at forældrene får sværere ved at sætte grænser, når barnets behov for at bestemme over sit eget liv stiger. På trods af denne udvikling, viser resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, at størstedelen af forældrene oplever at vide, hvornår de skal sige deres mening, lade barnet bestemme selv eller opsætte regler for barnet.

Én af de centrale udfordringer for forældrene ligger ikke desto mindre i at finde balancen mellem, hvordan man har en konstruktiv dialog og laver aftaler med sine børn, som man også kan regne med, at de overholder. Af både de kvalitative og kvantitative datakilder fremgår det tydeligt, hvordan forældre oplever, at det er svært at vide, hvornår de skal sige deres mening om barnets valg højt. Det skyldes, at forældrene oplever det som svært at vurdere, hvornår det vil være et svigt ikke at skubbe barnet i den 'rigtige retning'. Det kan også skyldes, at forældren tilsidesætter sin egen overbevisning af hensyn til, at barnet skal være en del af et social fællesskab med jævnaldrende.

Forældrenes grænsesætning udfordres i teenageårene, men størstedelen af forældrene oplever fortsat, at de ved, hvornår de skal stå fast

I de kvalitative dybdeinterviews taler flere forældre om den svære overgang fra, at man som forældre alene bestemmer regler om adfærd til, at man bliver nødt til lave aftaler om adfærd. Når børnene er mindre, kan man udstikke retningslinjer, som ikke er til forhandling – og man kan kontrollere, at retningslinjerne bliver overholdt. I takt med barnets løsrivelsesproces og stigende behov for at blive betragtet som et voksent menneske, der kan og vil bestemme i – og tage ansvar for – sit eget liv, forsvinder muligheden for kontrol i stadig stigende grad.

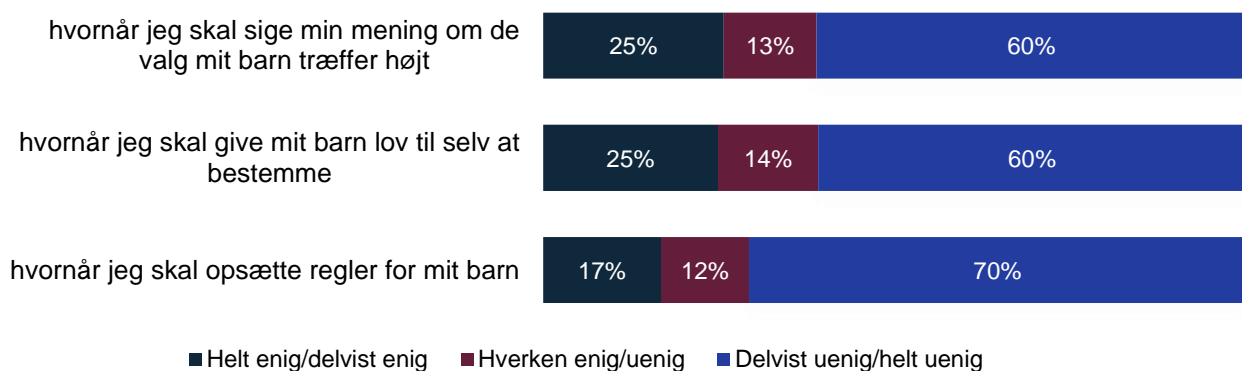
"Det er svært med den overgang fra at have et barn, hvor du bestemmer, til at du ikke kan blive ved med at bestemme – hvad for noget tøj, de skal have på, og at de skal have en

frakke på. Eller skal køre med cykelhjelme. Det gider han ikke – så hvor langt skal man tage den?" (far til dreng på 15 år)

Visse emner såsom cykelhjelm, børnenes påklædning eller skærmtid kan være et løbende samtaleemne, som man på et tidspunkt bliver træt af at bringe op. Her peger nogle forældre på, at afvejningen af, om man står fast eller slækker på reglerne, afvejes overfor konsekvenserne af ikke at gøre det. Ikke at have cykelhjelme på kan have fatale konsekvenser, som gør, at mange forældre står fast på dette. Ikke at sætte grænser for skærmtiden kan have konsekvenser for børnenes lektielæsning i hverdagene men opleves at have færre konsekvenser i weekenden, hvor nogle børn derfor får lidt længere snor.

I spørgeskemaundersøgelsen blev forældrene spurgt, om det som forældre er svært at vide, hvornår man skal sige sin mening højt, hvornår man skal give barnet lov til selv at bestemme, og hvornår man skal opsætte regler. Figur 3 illustrerer forældrenes svar på de tre spørgsmål om selvbestemmelse og grænsesætning.

Figur 3: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Som forælder er det svært at vide...

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Som forælder er det svært at vide...". N=1007.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at flertallet af forældrene selv føler, at de ved, hvornår de skal holde fast i deres grænsesætning, og hvornår de skal give deres barn lov til selv at bestemme. Flertallet af forældre oplever, at de ved, hvornår de skal sige deres mening højt, give barnet lov til selv at bestemme og opsætte regler. Nogle forældre oplever det som udfordrende, men for alle tre udsagn er det mindre end hver fjerde forælder, som er enig eller delvist enig i, at det kan være svært at finde balancen.

Det er særligt dialogen omkring grænserne, der udfordrer forældrene

Afsnit 3.1 pegede blandt andet på, at forældre primært oplever udfordringer med balancen mellem grænser og selvbestemmelse i samspil med de øvrige udfordringer: relationen og dialogen med deres teenagere. I tråd med dette peger den kvalitative del af undersøgelsen på, at udfordringen ift. at finde balancen primært ligger i, hvordan man har en konstruktiv dialog og laver aftaler med sine børn, som man også er (nogenlunde) trykke ved, at de overholder.

I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at indgå kompromisser, hvis teenager udfordrer grænsen. Her er afvejningen, at hvis teenager ikke forstår eller udviser villighed til at overholde grænsen, kan det være mere hensigtsmæssigt at mødes på midten, end at teenageren bevæger sig endnu længere ud.

Desuden peger flere forældre på, at det er vigtigt for dem at opretholde tilliden og åbenheden i dialogen. Dette for at sikre at børnene stadig føler, at de kan komme til deres forældre, hvis de har dummet sig eller kommer ud for noget, som forældrene har frarådet dem, hvilket følgende citat belyser fint.

"Man skal ikke kun spille den kloge, men agere sparringspartner mere end dommer. Så kan emnet være hvad som helst. Det vigtigste er at holde fast i dialogen og ikke præcis, hvor grænsen går. Min yngste er i gang med alkohol tidligere, end jeg synes, hun bør, men det er vigtigt at have en åbenhed og en dialog og understrege, at man nok skal være der, hvis der er noget – jeg skal nok love, at jeg aldrig bliver sur. Man kan godt komme til sine forældre, selvom man har dummet sig" (mor til piger på 15 og 18 år)

Nogle forældre oplever, at det er svært at vide, hvornår de skal sige deres mening, om sine børns valg, højt

Som beskrevet ovenfor viser Figur 3, at en fjerdedel af forældrene synes, at det er svært at vide hvornår de skal sige deres mening, om de valg deres børn træffer, højt. For nogle kan det altså være svært at vide, hvornår det er en fordel at give sin holdning til kende overfor barnet, og hvornår det er bedst at tie stille. Det handler i disse tilfælde ikke nødvendigvis om at opsætte regler for barnet, men snarere at vide, hvornår det er bedst at lade være at blande sig og i stedet lade barnet træffe egne beslutninger - også selvom man som forælder ikke nødvendigvis ville have gjort det samme.

De kvalitative dybdeinterviews peger i forlængelse heraf på, at det kan være svært at vurdere, hvornår man som forælder skal slippe kontrollen og lade sin teenager gøre sig sine egne erfaringer – og hvornår vil det være et svigt ikke at holde fast og skubbe på, at de agerer hensigtsmæssigt. Eksempelvis nævner en forælder, at det kan være svært at vurdere, om hun skal blive ved med at smøre børnenes madpakker eller bede dem om at gøre det selv, med risiko for at de ikke spiser hele dagen, og at det går ud over deres indlæringsevne. Her er afvejningen, at de måske først lærer det, hvis de mærker konsekvenserne på egen krop.

En anden forælder oplever, at hans barn bruger flere timer foran skærmen, end han vil foretrække. Dog har han set, at sønnen evner at passe sin skole, fritidsinteresser og pligter, og derfor får lov til selv at styre, hvor mange timer han bruger på at game. På den måde mærker sønnen også, at hvis han selv kan finde en balance i tingene, så får han mere frihed til at styre hvordan.

"Vi har snakket om hvorvidt man skulle begrænse tid foran skærme, men har ikke vurderet, at det var nødvendigt, fordi han stadig passer sine ting og går til sport. Det sender også et signal om, at passer han sine ting giver det frihed. Det giver tillid til at de kan styre, hvad de har lyst til" (far til dreng på 14 år)

Grænsesætningen afhænger af, hvor det enkelte barn er i deres udvikling

Nogle forældre i den kvalitative del af undersøgelsen peger på, at deres børn sætter spørgsmålstejn ved, hvorfor deres søskendes grænser trækkes et andet sted, end de gjorde for dem selv. Her påpeger forældrene, at grænserne afhænger af det enkelte barns udvikling og livssituation, og at de mærker efter ift., hvor det enkelte barn er.

"Min søn spørger nogle gange "hvorfor må Olga, når jeg ikke måtte i den alder". Men det kommer an på deres udvikling. Det er noget helt andet med hende. Man skal give sig tid til at mærke sine børn og lade være med at lave for mange generelle regler" (mor til pige på 13 år og dreng på 17 år)

Fællesskabet og "det, de andre gør" udfordrer balancen mellem grænser og selvbestemmelse

Nogle forældre i den kvalitative del af undersøgelsen peger på, at hensynet til at barnet skal være en del af fællesskabet, kan blive tungen på vægtskålen ift. grænsesætningen. En forælder nævner eksempelvis, at hun til tider må gå på kompromis med sine egne grænser for datterens alkoholindtag, 'komme-hjem-tider' eller forbrug af sociale medier for at tage højde for kulturen i datterens omgangskreds. Hun ønsker ikke, at datteren skal føle sig udenfor og er derfor mere tilbøjelig til at slække på sine personlige grænser.

"Vores yngste er mere eksperimenterende. Grænsesøgende. Det svære er at være nødt til at gå på kompromis med mine grænser for at sikre, at hun kan være med i det fællesskab, hun er en del af. Det er de der balancer, der er svære – men ikke ift. et særligt emne" (mor til piger på 15 og 18 år)

Hun nævner desuden, at dette ikke var nødvendigt med hendes ældste datter, da hendes sociale omgangskreds ikke var nær så grænsesøgende. Dette peger således på nødvendigheden af at sætte grænserne på baggrund af det enkelte barns personlighed, interesser og omgangskreds.

Andre forældre nævner i forlængelse heraf, at kulturen i barnets klasse også bør tages i betragtning. De oplever, at det kan være svært at sætte strikse grænser for deres barn, hvis barnets klassekammerater må noget andet eller mere. Det kan således være nødvendigt at justere ens grænser til klassekulturen.

"Det er svært at sætte hårde grænser, når man også skal tage det på klassekulturen. Der har været forældremøder, hvor vi skal snakke alkohol og mobiler. Der må man tage samtalerne på tværs. Hvor meget alkohol er okay?" (mor til piger på 15 og 18 år)

Nogle peger på, at det kan være svært at nå til enighed om retningslinjer i en forældregruppe, fordi de ofte vil bestå af forældre med forskellige - endog modstridende - værdisæt. Når man først er nået til enighed på baggrund af en åben dialog med forældregruppen, fremhæver flere forældre dog positivt, at det hjælper én selv med at stå fast på de principper, man bliver enige om. Dette blandt andet fordi det kan virke forebyggende i de diskussioner, man har med sit barn, når barnet trækker det klassiske 'de-andre-må-godt-kort'.

3.4 Dialogen mellem teenager og forælder

Afsnittet belyser hvilke emner, der opleves at være særligt svære at tale med sin teenager om, samt årsagerne til hvorfor de er svære. Vi inddeler samtaleemnerne i fire emnegrupper, som behandles individuelt i afsnittet.

Afsnittet viser, at de 19 emner kan inddeles i fire emnegrupper. Flest forældre oplever et eller flere emner indenfor emnegruppen skærme og sociale medier som udfordrende. Den emnegruppe som forældrene næsthyppigst oplever udfordringer indenfor, er krop og seksualitet. Tredjeflest svarer, at et eller flere emner indenfor trivsel er svære at tale om. Færrest forældre oplever, at det er udfordrende at tale om regler og rusmidler.

Indenfor emnet skærmtid er det forældrenes manglende førstehåndsviden om de nye sociale medier, der kan føre til, at emnet opleves som udfordrende. Forældrenes manglende viden gør

dem usikre på, hvilke konsekvenser brugen af de nye medier kan have for barnet. Det er særligt udfordrende at tale om skærmtid med yngre teenagere og drenge.

Når forældre oplever emner indenfor krop og seksualitet som udfordrende at tale om, skyldes det ofte, at de er bange for at overskride barnets grænser. Fædre har sværere ved at tale om menstruation og kroppens udvikling end mødre.

Spørgsmål ift. trivsel opleves som udfordrende, når børnene ikke vil tale om deres trivsel og lukker sig ind i sig selv. Mange forældre forklarer udfordringer med at tale om barnets trivsel med, at de er i tvivl om, hvordan samtalen skal gribes an, og forældrene efterspørger dialogværktøjer.

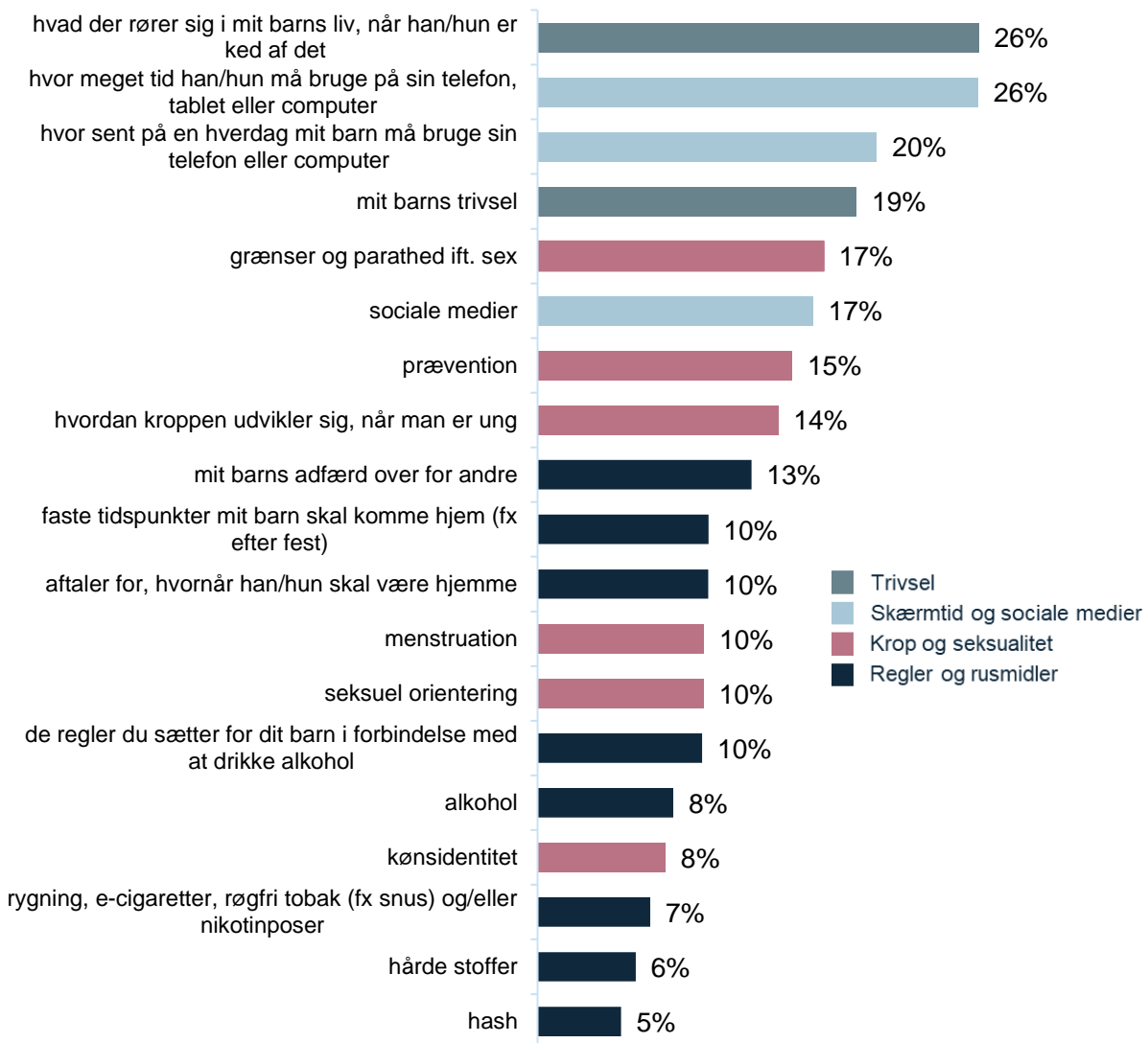
Dialoger omhandlede regler og rusmidler opleves som udfordrende, fordi forældrene oplever, at muligheden for kontrol forsvinder i stadig stigende grad, når ens børn rammer teenagealderen. Emnet er altså ét, hvor det som forælder kan være svært at finde den rette balance mellem at sætte grænser og give frihed til selvbestemmelse.

3.4.1 De svære samtaleemner

På baggrund af de kvalitative dybdeinterviews, har vi udvalgt 19 emner, som viste sig at være udfordrende for forældre at tale med deres teenagere om. Samtaleemner, som sigter på at støtte teenageren i en alvorlig situation eller krise (fx mobning, overgreb, psykisk sårbarhed/lidelse), ligger udenfor undersøgelsens genstandsfelt. Disse emner behandles derfor ikke direkte i undersøgelsen. Emner som psykisk sårbarhed og mobning kan dog spille ind som årsagsforklaringer – særligt når det kommer til trivsel.

Nedenstående figur viser andelen af forældre, som oplever, at et givent emne er svært at tale med deres teenager om.

Figur 4: Emner, som forældrene oplever, at det er udfordrende at tale om

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1007.

Som visualiseret i figur 4, kan emnerne opdeles i fire overordnede emnegrupper:

- 1) Trivsel
- 2) Skærmtid og sociale medier
- 3) Krop og seksualitet
- 4) Regler og rusmidler

Emnerne er inddelt i fire emnegrupper på baggrund af en statistisk korrelationsanalyse. Emner indenfor samme gruppe er emner, som har en stærk statistisk sammenhængskraft, og altså typisk optræder sammen: Ved man, at en forælder har svært ved at have en god samtale om

menstruation, ved man også, at de med god sandsynlighed har svært ved at tale om prævention (to emner indenfor krop og seksualitet)⁸.

I Figur 5 vises andelen af forældre, som oplever udfordringer ved at tale om mindst ét af emnerne indenfor hver af de fire emnegrupper. Størst er andelen af forældre, som oplever, at det er udfordrende at tale om skærm og sociale medier (35 procent). 32 procent af forældrene har svært ved at tale om mindst ét emne indenfor krop og seksualitet. Færrest forældre oplever, at det er udfordrende at tale om hhv. trivsel (30 procent) samt regler og rusmidler (24 procent). Resultaterne skal dog ses i lyset af, at forældrene kun blev præsenteret for to emner indenfor emnegruppen Trivsel, mens der er otte emner indenfor emnegruppen Regler og rusmidler.

Figur 5: Andel forældre til teenagere, der oplever at det er udfordrende at have en god samtale om ét eller flere emner indenfor fire emnegrupper

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". N=1.007.

Der er nærliggende at tænke, at forældrenes sociodemografiske baggrund og teenagerens alder og køn kan have indflydelse på, hvilke emnegrupper, der opleves som svære at tale om. Tabel 2 nedenfor viser, hvor stor en andel af forældre, der oplever, at det er svært at tale om ét eller flere emner indenfor hver emnegruppe fordelt på demografiske kendetegn ved forældre og teenagere. Som det fremgår af tabellen, er der enkelte signifikante forskelle på tværs af målgruppen. Vi dykker ned i forskellene i de respektive emnegrupper i afsnit 3.4.3. Vi henviser tilbage til forskellene, der fremhæves i nedenstående tabel, der hvor der er signifikante forskelle.

⁸ Inddelingen stemmer i øvrigt godt overens med resultaterne fra de kvalitative dybdeinterviews, som gav anledning til en opdeling i to bredere grupper, hvoraf emnerne indenfor emnegruppen regler og rusmidler (med undtagelse af ét emne) svarer til den ene.

Tabel 2: Forældres oplevelser af, hvilke emnegrupper er svære at tale om

Andel forældre, der oplever, at det kan være udfordrende at tale om ...	Forældrens uddannelsesniveau		Forældrens køn		Forældrenes civilstatus		Barnets alder		Barnets køn	
	Grundskole og erhvervsfaglig	Gymnasie og videregående	Mand	Kvinde	Separeret	Ikke separeret	13-15 år	16-18 år	Dreng	Pige
Regler og rusmidler	*32%	22%	23%	26%	23%	28%	23%	26%	24%	25%
Krop og seksualitet	35%	31%	*35%	29%	32%	32%	34%	30%	30%	34%
Skærm og sociale medier	35%	35%	34%	35%	34%	37%	*38%	31%	*38%	31%
Trivsel	34%	29%	31%	29%	29%	32%	30%	30%	27%	32%

Note: Tabellen viser andelen der oplever, at mindst ét emne i emnegruppen er udfordrende at tale med barnet om. N=1007. *Signifikant forskel på tværs af den demografiske faktor. Signifikanstest er beregnet ved konventionelt signifikansniveau ($p=0,05$).

3.4.2 Årsager til udfordringer med dialog

Det foregående afsnit fokuserer på, hvilke emner forældrene oplever som særligt udfordrende at tale om. I dette afsnit, og det næste afsnit, går vi skridtet videre og ser nærmere på hvorfor forældrene oplever de forskellige emner som udfordrende.

Indledningsvist angiver tabel 3 hvor stor en andel af de forældre, der oplever det som udfordrende at have en god samtale om et eller flere emner indenfor fire emnegrupper, der også angiver en given årsag som forklaring derpå. I det følgende afsnit 3.4.3 dykker vi ned i de fire emnegrupper og fremhæver de væsentligste forskelle og indsigter indenfor hver emnegruppe. Vi henviser tilbage til forskellene, der fremhæves i nedenstående tabel, der hvor der er signifikante forskelle.

Tabel 3: Forældre til teenagers forklaringer på, hvorfor det er svært at have en god samtale om fire emnegrupper

Årsager	Regler og rusmidler	Krop og seksualitet	Skærme og sociale medier	Trivsel
Jeg har ikke selv oplevet de ting, mit barn gennemgår	13%	18%	*25%	17%
Barnet vil ikke tale om det	18%	*33%	16%	*60%
Jeg er bange for at overskride barnets grænser	6%	*27%	4%	*17%
Det vil gøre mit barn ked af det, hvis vi taler om	6%	4%	4%	*16%
Jeg er i tvivl om, hvordan jeg skal gribe samtalen an	13%	*31%	11%	*28%
Jeg er i tvivl om jeg skal give barnet ret eller stå fast på mit eget synspunkt	*17%	3%	*14%	*9%
Jeg er i tvivl om det er bedre at lade barnet lære af sine fejl end at gå ind i samtalen	*17%	3%	*9%	7%
Barnet synes ikke, at der er noget at snakke om	29%	30%	31%	31%
Jeg mangler viden om emnet	2%	*8%	*8%	6%
Jeg føler mig ikke klædt på til at tale om emnet	4%	*11%	6%	*12%
Jeg er i tvivl om, hvilken rolle jeg skal spille som forælder, når det kommer til emnet	9%	15%	9%	13%
Mine følelser løber af med mig, når vi taler om det	7%	5%	9%	*15%
Ingen af ovenstående forklarer, hvorfor jeg synes, det er udfordrende	*27%	11%	*23%	12%

Note: Tabellen viser, hvor stor en andel af de forældre, der oplever det som udfordrende at have en god samtale om et eller flere emner indenfor fire emnegrupper, der også angiver en given årsag som forklaring. *Markerer de steder, hvor andelen, der angiver en årsag som forklaring på, hvorfor det er svært at have en god samtale om en emnegruppe, er signifikant større end andelen indenfor én eller flere af de resterende tre emnegrupper. Signifikanstest er beregnet ved konventionelt signifikansniveau ($p=0,05$). $N(\text{Regler og rusmidler})=272$, $N(\text{Krop og seksualitet})=419$, $N(\text{Skærme og sociale medier})=407$, $N(\text{Trivsel})=260$.

3.4.3 Emnegrupperne

I dette afsnit belyser vi hver af de fire emnegrupper, som blev identificeret i afsnit 3.4.1:

- 1) Trivsel
- 2) Krop og seksualitet
- 3) Skærme og sociale medier
- 4) Regler og rusmidler

Vi fremhæver de væsentligste tendenser og indsigter indenfor hver emnegruppe.

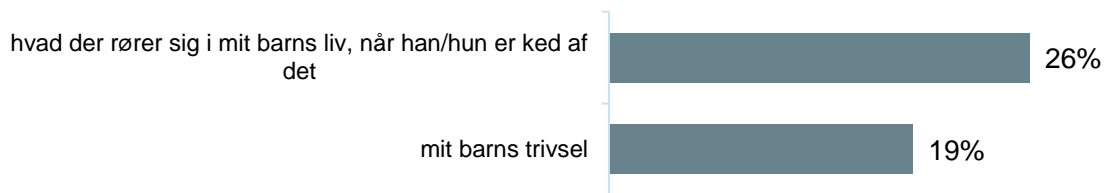
3.4.3.1 Trivsel

Indenfor emnegruppen trivsel finder vi emnerne mit barns trivsel, og hvad der rører sig i mit barns liv, når han/hun er ked af det. En fjerdedel (26 procent) af forældrene oplever, at det er svært at

tale om sidstnævnte, mens godt hver femte (19 procent) anser barnets trivsel som et svært emne. Det er således særligt, når der er en problematik, der gør teenageren ked af det, at forældrene kan have svært ved at tale om trivsel.

Figur 6: Emner, som forældrene oplever, at det er udfordrende at tale om indenfor trivsel

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1007.

Tabel 3: Forældre til teenageres forklaringer på, hvorfor det er svært at have en god samtale om fire emnegrupper

Trivselsspørgsmål er særligt udfordrende, når børnene lukker sig inde i sig selv

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen viser endvidere, at 60 procent af de forældre, som oplever det som svært at tale om emneområdet trivsel, svarer, at årsagen til udfordringer er, at barnet ikke selv har lyst til at tale om det.

I de kvalitative interviews fortæller nogle forældre, at deres børn til tider lukker sig inde i sig selv eller ind på deres værelse, og her kan der opstå bekymringer for deres trivsel. Flere forældre er særligt bekymrede over mængden af tid, som teenageren bruger for sig selv, fordi forældrene sjældent bliver lukket ind i teenagerens private sfære.

"Han er meget inde i sin egen verden, og det har han ikke været før. Jeg har en indre monolog, der kører 24/7 om, hvad jeg både synes, han skal og bør gøre, men også hvad jeg tror, at han gør og vil gøre" (far til pige på 13 år og dreng på 15 år)

Forældrene ønsker at sikre sig, at deres barn har det godt, men som resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen viser, kan forældrene have svært ved at åbne op for en snak, fordi de ikke ved, hvordan de skal spørge og ikke ønsker at overskride barnets grænser.

Jo længere oppe i teenageårene barnet kommer, jo længere væk kan barnet føles for forældrene. Flere forældrene oplever en distancering, hvor teenagerne ikke længere ønsker forældrenes hjælp med personlige problematikker. Heraf opstår dilemmaet om, hvordan forældrene skal hjælpe, når deres børn ikke vil have hjælp. Desuden viser de kvalitative fund, at det også kan være svært for forældrene at vide, hvordan eventuelle tegn på mistrivsel ser ud.

"Jeg vil gerne vide mere om de tegn, der er på mistrivsel. Man hører om mange, der skærer i sig selv, selvmord osv. Hvis jeg fik mistanke om, at hun havde disse eller andre, så kunne jeg finde på at læse op om dem, men jeg ved ikke, hvor jeg skulle starte" (mor til pige på 16 år)

Forældre bekymrer sig blandt andet om, hvorvidt børnene er vellidte, bliver mobbet, har gode relationer samt hvordan de klarer sig i skolen. Særligt relationerne bliver nævnt som en af forældrenes store bekymringer, da de ikke kender deres børns venner på samme måde, som de gjorde tidligere, hvor de kørte børnene til legeaftaler mv. Denne distancering udløser en nervøsitet om, hvorvidt deres børn 'indgår i dårlige relationer,' hvad de foretager sig, og hvilken indflydelse vennerne har på barnets trivsel.

En anden forklaring på, at forældrene har svært ved at tale med deres teenagere om trivsel, er, at denne samtale i højere grad deles med vennerne. Som tidligere beskrevet anerkender forældrene, at vennerne begynder at fylde mere i teenageårene, hvorfor venner også i nogle situationer overtager den vejledende og støttende rolle, som forælderen tidligere har varetaget.

"De ting, der fylder for teenagere, er ikke noget, man deler med sine forældre, som man gjorde tidligere. Jeg kan måske mærke, at de kan være triste, men det får man ikke at vide"

---

længere. Måske kommer de først og fortæller mig det en uge efter, og så har de måske selv løst det" (far til dreng på 13 år og pige på 16 år)

Forældrene efterspørger redskaber til håndtering af særlige udfordringer

En anden udbredt forklaring på, hvorfor samtalen om teenagerens trivsel er svær, er, at forældrene er i tvivl om, hvordan de skal gribe samtalen an. 28 procent af de forældre som oplever det udfordrende at tale om trivsel svarer nemlig, at det skyldes, at de er i tvivl om, hvordan de skal gribe samtalen an. Den kvalitative del af undersøgelsen understøtter dette og peger på, at det særligt gør sig gældende, når der er mere alvorlige problematikker på spil såsom psykiske sygdomme, hårde skilsmisser, misbrug i familien eller præstationskulturen. Her omhandler det særligt samtaler, hvor forældre skal bidrage til at samle deres børn op, støtte dem, og hvor et knækket selvværd skal genopbygges.

Flere forældre har svært ved at tage bestik af en situation og finde ud af, hvor involverende en rolle de skal varetage. De vil nødtigt presse på, hvis teenageren ikke vil tale om et givent emne, men samtidig føler de, at de stadig har et ansvar for barnets trivsel. Dette gør sig eksempelvis gældende, hvis teenageren får psykologhjælp.

"Jeg prøvede at snakke med hende om hendes selvhjælpsgruppe, og om hun var glad for at være der, og hun fortalte også lidt selv. Hun var glad for at komme der, men det var hendes rum. Jeg har svært ved at finde ud af, om jeg skal give hende plads eller bringe det op" (mor til pige på 16 år)

Som ovenstående citat illustrerer, kan situationer med særlige udfordringer være meget private for teenageren, hvorfor det kan være svært for forælderen at blive lukket ind. Dette behøves ikke kun at skyldes, at der er et særligt psykolog-patientforhold. En anden årsag kan være, at teenageren føler skam, og derfor ikke vil tale om det.

Det kan også omhandle emner såsom psykiske pigekonflikter eller præstationskulturen, hvilket kan påvirke teenagerens trivsel. Flere forældre nævner, hvordan disse emner ligger langt fra deres egen barndom, og at de i forlængelse heraf ikke har personlige erfaringer, som de kan trække på i samtalen. De kvantitative resultater bekræfter også, at manglende personlige erfaringer kan være en af årsagerne til, at de finder det svært at tale med deres teenager om dennes trivsel. 24 procent af forældre som har svært ved at tale om barnets trivsel, anvender nemlig dette som årsagen dertil.

I de kvalitative interviews fremhæves det, at psykiske pigekonflikter eksempelvis gør det udfordrende for unge piger at trives, hvilket *"kan holde enhver mor vågen om natten"*. Også emnet om præstationspresset kan være svært for forældre at genkende. Mange teenagere lægger et stort pres på dem selv i forhold til uddannelse, socialt samvær og udseende, hvilket både stammer fra samfundsnormerne og sociale medier.

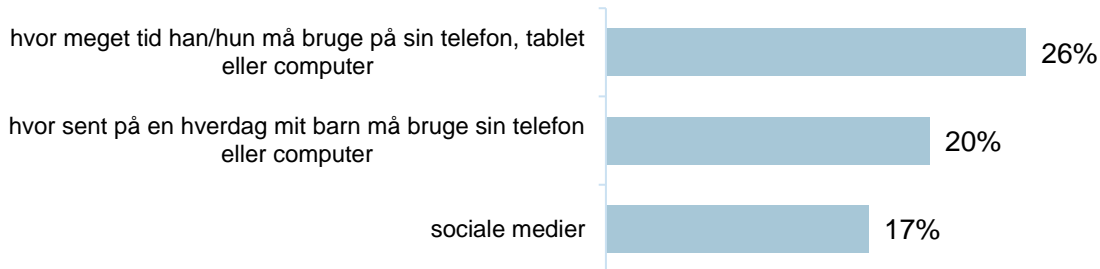
"Som teenager skjuler man mange ting, og man er blufærdig i den alder. Jeg ved ikke, hvor de får det fra, at alle andre er så perfekte, og man ikke selv er det. Piger tror, de skal være modeller, helt fra de er små. Og så er det hårdt, når den drøm krakelerer. Man bliver sorteret og sat på en hylde" (far til piger på 14 og 18 år)

3.4.3.2 Skærme og sociale medier

Indenfor emnegruppen skærme og sociale medier, finder vi emnerne sociale medier og regler for, hvor meget tid teenageren må bruge foran skærme og til hvor sent på aftenen. Undersøgelsen viser, at særligt fastsættelsen af regler om *omfanget af skærmtiden* (26 procent) og *hvornår man må bruge en skærm* (20 procent) er udfordrende for forældrene.

Figur 7: Emner, som forældrene oplever, at det er udfordrende at tale om indenfor skærme og sociale medier

Note: N=1007. Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet.

Skærmtid er den nye sociale samværsform

Undersøgelsen viser, at der er flere årsager til, at skærmtid er et svært emne for flere forældre at snakke med deres teenagere om. De digitale muligheder har skabt nye rammer for måden, hvorpå børn og unge er sociale – hvilket både kan være svært for forældre at begrænse og svært at skabe fælles forståelse for forælder og barn imellem. COVID-19 har skubbet yderligere til denne tendens, fordi man har skabt nye vaner, der begrænser det fysiske samvær, fordi det netop har rykket store dele af hverdagen ind på computer, telefon etc.

Den forklaring som forældrene hyppigst fremdrager som en årsag til, at skærmtid er et svært emne, er, at barnet ikke synes, at der er noget at snakke om. 31 procent af forældrene, som oplever det som en udfordring at tale om skærm og sociale medier angiver denne årsag. Den kvalitative del af undersøgelsen peger på, at dette skyldes, at børn og forældre har forskellige udgangspunkter og syn på 'den nye samværsform,' hvilket udfordrer grænsesætningen og dialogen.

"Måske vi skulle være mere skrappe, men jeg tror ikke rigtig på, at man kan sige, at de kun må være på Snapchat fra kl. 2-4. Det er svært at snakke om, for de kan ikke forstå, at det er et problem. Vi har snakket om, hvorvidt telefonen skal slukkes på et bestemt tidspunkt, og om telefonen skal være på værelset, når man sover. For det meste kan hun ikke forstå, at vi går op i det, fordi hun kan godt styre det. Det er ganske bekymrende" (mor til pige på 15 år)

En anden væsentlig forklaring er, at forældrene ikke selv har førstehåndserfaring med de ting, som barn oplever på sociale medier. Mere præcist svarer 25 procent af forældrene, at det forhold, at de ikke selv har oplevet de ting, som barnet gennemgår, er en årsag til, at det er svært at tale om sociale medier (se tabel 3). Skærmtiden er den nye sociale samværsform, så det kan være svært at vurdere, om man som forælder skal begrænse den. Som citatet nedenfor illustrerer, er det en ny tid og en situation uden fortilfælde. Det kan derfor være svært at vide, om man som forælder

håndterer det hensigtsmæssigt, eller om man bør gøre andet eller mere for at sætte grænser for børnenes færden online.

”Spilletid. Der er det svært at få sat en grænse. Det er nok lige i overkanten – nok 2-3 timer om dagen. Grænsen er meget flydende. Da jeg var ung, var man sammen fysisk, men sådan er det ikke i dag. De er sammen, men hjemme på værelserne. De sidder og snakker sammen hele tiden – de er bare sammen på en anden måde. Det er en ny tid. Det er svært at vide, om man tackler den rigtigt. Der er jo ikke noget fortilfælde” (far til dreng på 15 år)

Spørgeskemaundersøgelsen peger desuden på en tredje årsag til, at skærmtid er et svært emne. 14 procent af forældrene, som oplever udfordringer ved at tale om sociale medier, er nemlig i tvivl om, hvorvidt de skal give barnet ret eller stå fast på egne synspunkter (se tabel 3).

Denne tvivl hænger formentlig sammen med førnævnte manglende førstehandsviden om sociale medier. Ifølge flere af forældrene i de kvalitative interviews skyldes det mere konkret, at deres børn vil opfatte begrænsninger af brugen af sociale medier som en begrænsning af deres sociale samvær og muligheden for at indgå i fællesskabet online. Når de eksempelvis sidder hjemme på værelset og gamer eller sender snaps, så anser de det som en måde at lave noget socialt med vennerne.

Forældre er bekymrede for eventuelle konsekvenser

Til trods for, at flere forældre i de kvalitative interviews udtrykker en tvivl om, hvorvidt de håndterer skærmtiden og brugen af sociale medier hensigtsmæssigt, italesætter flere også bekymringer for de mulige konsekvenser. Disse bekymringer kan være svære at tale med teenagerne om, særligt grundet børnenes indstilling til skærmtiden som den nye sociale samværsform.

Bekymringerne kommer både til udtryk i form af, hvilke konsekvenser det kan have for deres børn i fremtiden, at de bruger så mange timer om dagen foran en skærm. Denne bekymring er noget diffus, fordi forældrene ikke helt ved, hvad de potentielle konsekvenser kunne være. Samtidig kan det være svært at snakke med børnene om, fordi de ikke selv oplever, at der er noget at være bekymret for – det er jo bare den nye virkelighed.

Desuden danner *indholdet* på skærmene grobund for bekymringer af mere konkret karakter. Flere forældre nævner for det første, at de er bekymrede for, hvem deres børn kan risikere at møde på sociale medier. Dette særligt fordi der flourer anekdotiske fortællinger på skoler og i medierne om børn, der har chattet med nogen, der viser sig at være en anden, end de giver sig ud for at være. Forældrene er således bekymrede for, hvem der får kontakt til deres barn på de sociale medier og kan risikere at udsætte dem for ubehagelige og grænseoverskridende oplevelser.

”Det er svært at styre, for man ved ikke, hvem de snakker med. Sociale medier er lidt en gråzone – folk snyder med profiler. Man ved ikke, hvem der er bag ved. Og vi sidder ikke ved siden af og ser hvem de snakker med. Så personer kan komme ind på børnenes værelse uden at man ved hvem de er. Vi spørger ind til hvem han spiller med, men man kan ikke være der hele tiden” (far til dreng på 15 år)

For det andet nævner flere forældre, at det 'perfekte' indhold på de sociale medier kan risikere at have en negativ indvirken på deres børns selvtilid og virkelighedsopfattelse. Dette fordi de konstant ser og sammenligner sig selv med fremstillinger af venner og kendte personligheders liv,

og ikke ser 'leverpostejshverdagen'. Forældrene oplever, at dette kan være svært at tale om, da deres børn selv mener, at de evner at navigere og sortere i indholdet.

"Det er hårdt med de sociale medier. Jeg er meget bekymret over de sociale mediers påvirkning, og at det hele skal være så perfekt. Leverpostejshverdagen ser man ikke på sociale medier. Måske handler det også om, at jeg ikke forstår det" (mor til pige på 13 år)

Desuden er flere forældre bekymrede for, at kulturen – og særligt sprogbruget på sociale medier og i gaminguniverser – påvirker deres børns sprog og humor negativt. Det faktum, at man kan gemme sig bag en skærm og ikke personligt kender eller står overfor de personer, man kommunikerer med, kan skabe en distancering og understøtte en tendens til hadefuldt og respektløst sprog. Som en forælder påpeger i nedenstående citat, har dette haft en negativ indvirken på hans søns humor og empati.

"De bliver bombarderet hver eneste dag på nettet. Simons humor kan være lidt grov. Der er lidt mangel på empati. Jeg prøvede at fortælle, at det slet ikke er OK, og så kunne han godt forstå det. Men han bliver præget af sociale medier – det er en evig kamp" (far til søn på 15 og datter på 13)

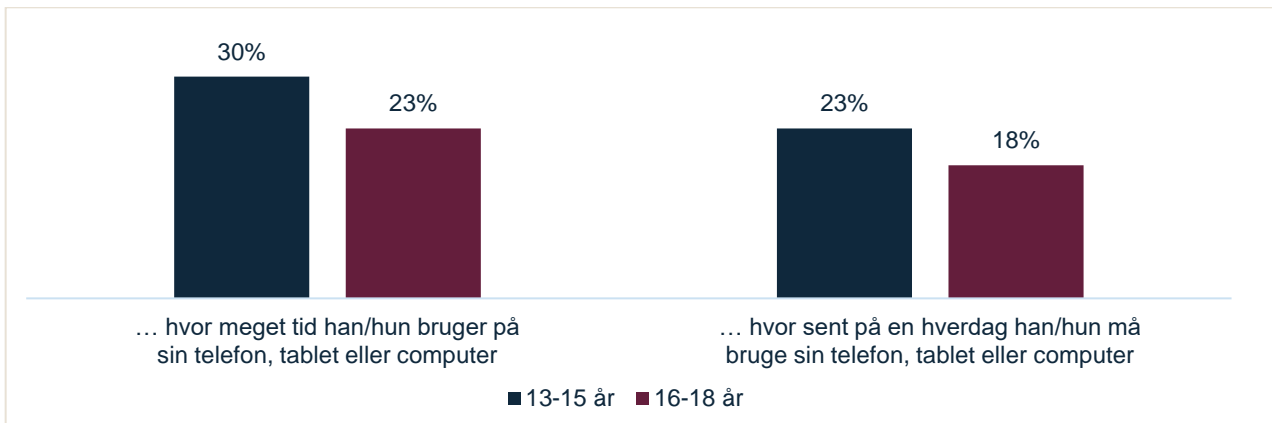

Skærmtid er særligt svært at håndtere blandt de yngste teenagere og drenge

Undersøgelsen viser, at det særligt er i forhold til de yngre teenagere, at skærmtid og sociale medier opleves som et udfordrende emne. Tabel 2 viser først og fremmest, at 38 procent af forældrene til 13-15-årige oplever udfordringer ved at tale om skærme og sociale medier, hvorimod det samme gælder for 31 procent af forældre til 16-18-årige. Det tyder på, at det er sværere at håndtere skærme og sociale medier blandt de yngre teenagere.

Ser vi nærmere på de specifikke emner, gør det samme mønster sig gældende. Figur 8 viser, at 30 procent af forældre til 13-15-årige svarer, at barnets tidsforbrug er udfordrende, mens 23 procent svarer det samme for deres 16-18-årige barn. Samme mønster gør sig gældende, når det drejer sig om tidspunktet for skærmtiden. Således svarer 23 procent af forældre til 13-15-årige, at det er udfordrende, mens blot 18 procent af de 16-18-årige oplever det sådan.

Figur 8: Skærmtid på tværs af børnenes alder

Note: Spørgsmålsformulering: *Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...*. Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1.007.

Flere forældre i den kvalitative del af undersøgelsen peger også på, at dialogen om sociale medier og skærmtid generelt fylder mere for de yngre teenagere. Dette skyldes særligt, at det relaterer sig til dialogen omkring fastsættelsen af regler, som fylder mest i de tidlige teenageår, hvor det i de senere teenageår finder et mere naturligt leje. Desuden peger enkelte forældre på, at brugen af sociale medier og frygten for at gå glip af noget eller skuffe nogle ved ikke eksempelvis ikke at opretholde en 'streak' på Snapchat, udgør en endnu større del af de yngste teenagers hverdag.

"Den yngste er lige den tand yngre, at sociale medier fylder mere. Det udfordrer mig ikke ift. den ældste, men den yngste bruger så meget tid på sin telefon. Men det er også der hun har sine sociale kontakter og derigennem, at hun er sammen med venner. Men når kontakten går til meget sen aften eller midnat, så er det slet ikke i orden. Men jeg ved også, at det handler om at være en del af et socialt fællesskab. De skriver, facetimer, snapchatter. Hun har måske 200 forskellige, hun skal sende noget tid for at opretholde sine streaks. Der er virkelig tale om FOMO" (mor til piger på 15 og 18 år)

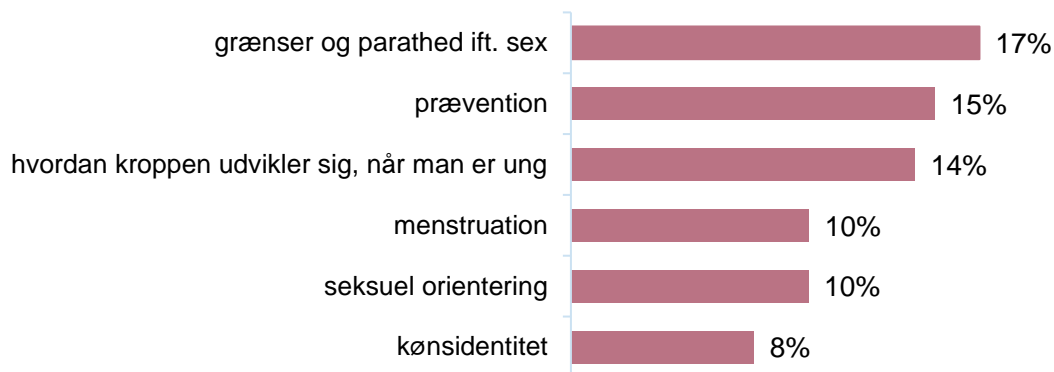
Yderligere analyser viser desuden, at der er en tendens til, at skærmtid er sværere at håndtere blandt drenge end piger. Tabel 2 viser, at 38 procent af forældre til drenge oplever udfordringer ved at tale om skærme og sociale medier, hvor det samme kun gælder for 31 procent af forældre til piger. Tendensen understøttes i nogen udstrækning af den kvalitative del af undersøgelsen, hvor særligt forældre til drenge har svært ved at begrænse deres sønners tid på computerspil (gaming). Forældre til børn af begge køn lader dog til at være udfordret af en dialog om at begrænse brugen af telefonen og de sociale medier.

3.4.3.3 Krop og seksualitet

Indenfor emnegruppen krop og seksualitet finder vi emnerne grænser og parathed ift. sex, prævention, kroppens udvikling, menstruation, seksuel orientering og kønsidentitet.

Figur 9 viser, at en stor del af forældrene oplever udfordringer ved at tale med barnet om grænser og parathed ift. sex (17 procent). Færre oplever samtaler om menstruation, seksuel orientering og kønsidentitet som udfordrende (hhv. 10, 10 og 8 procent). Det indikerer, at der er en vis variation mellem emnerne indenfor krop og seksualitet, når det kommer til, hvor svært forældrene har ved at tale om dem.

Figur 9: Emner, som forældrene oplever, at det er udfordrende at tale om indenfor krop og seksualitet

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1007.

Tvivel og berøringsangst præger forældrene, når emnet falder på krop og seksualitet

Flere forældre påpeger i den kvalitative del af undersøgelsen, at deres børn begynder at udvise nysgerrighed overfor sex i teenagealderen, eller får kæresten, der gør dette samtaleemne aktuelt. Her peger undersøgelsen på, at det er særligt relevant at tale om egne og andres grænser og parathed ift. sex og prævention. Det kan dog være svært at indlede disse samtaler, da mange oplever, at deres teenagere bliver pinligt berørte over emnet.

"Hvordan tvinger man dem til at komme ud med, hvad der rører sig i dem? Jeg vil gerne tale med dem om disse emner. Men der er behov for en samtale-åbner, uden de føler sig forulempet" (mor til dreng på 18)

Den kvantitative del af undersøgelsen viser således også, at flere forældre oplever disse emner som svære, fordi de ikke vil overskride deres børns grænser. Som det fremgår af tabel 3, angiver 27 procent af forældrene som har udfordringer ved at tale om krop og seksualitet, at det skyldes, at de er bange for at overskride barnets grænser.

Flere forældre i den kvalitative undersøgelse forklarer, at det er svært at finde ud af, hvornår man overskrider grænserne. Her er det et spørgsmål om at finde en balance i, hvornår samtalerne er 'acceptable', og hvornår teenagerne bliver pinligt berørte og trækker sig. Flere forældre peger også på, at deres børn bliver mere blufærdige når de rammer teenagealderen. Grænserne kan således også være sværere at afkode, fordi de ændrer sig med tiden.

Enkelte forældre nævner dog, at det kan være sundt en gang i mellem at overskride teenagerens grænser, når det kommer disse emner, der er præget af blufærdighed og tabuer. Dette med henblik på at hjælpe barnet med at nedbryde tabuet omkring det pågældende emne og gøre det nemmere at have en åben dialog omkring.

"Det er ikke svært at tale om udvikling, menstruation og sådan, men mere at mærke, om jeg når hendes grænse. Man skal hele tiden mærke efter hendes grænse. Derfor kan sex være svært. Jeg tolker meget på hendes ansigtsudtryk, kigger hun væk, griner hun? Det er en finfølelse. Hvad svarer hun? hvordan reagerer hun? Men det er godt nogle gange at gå over grænsen, der skal ikke være tabuer" (mor til pige på 13 år)

Spørgeskemaundersøgelsen viser dog også, at en af årsagerne til at emner som seksuel orientering, grænser og parathed ift. sex og prævention og kroppens udvikling kan være svære at have en god samtale om, er, at barnet slet og ret ikke vil tale om det. Som det fremgår af tabel 3, så angiver

Tabel 3: Forældre til teenagere forklarer på, hvorfor det er svært at have en god samtale om fire emnegrupper 33 procent af forældre, som oplever udfordringer ved at tale om krop og seksualitet, at det skyldes, at barnet ikke vil tale om det.

Flere forældre i de kvalitative interviews nævner også, at deres teenagere bruger deres venner eller søskende til at snakke om disse emner. Dermed foregår dialogen med forældrene ofte på et mere overfladisk niveau, hvor emnerne blot berøres, uden at de indgår i en dybere dialog omkring dem.

"Kærlighed og sex har vi kun talt om overfladisk. Jeg har sagt, at han ikke skal lave børn endnu, når han kun er 15 år. Vi har dog ikke været i dybden endnu, så jeg har ikke fortalt ham mere end det" (far til dreng på 15)

I forlængelse heraf viser de kvantitative fund, at flere er i tvivl om, hvordan de skal gribe samtalen an. Som det fremgår i tabel 3, svarer 31 procent af forældrene, som oplever udfordringer ved at tale om krop og seksualitet, at udfordringerne skyldes, at de er i tvivl om, hvordan de skal gribe samtalen an. Dette skildres også i de kvalitative interviews, hvor flere udtrykker et ønske om, at det er naturligt at snakke om disse emner, men at det kan være svært at finde det rette tidspunkt for dialogen. Derudover er balancen mellem en naturlig indgangsvinkel til emnet og en forcering af dialogen svær for forældrene at finde. En forælder nævner eksempelvis, at man *"ikke skal sidde i en halv time og snakke prævention,"* men at det handler om at fange teenageren i bestemte momenter og bringe det ind i hverdagen. Opstarten og anledningen til samtalen er stadig svær, men det kan åbne op for et trygt og imødekomende miljø, hvor dialogen kan flyde mere frit.

"Sex er meget aktuelt med den ældste, men det tager vi anderledes. Ikke fordi det er nemt, men det skal være en naturlig ting at snakke om. Jeg prøver at vise ud ad til, hvordan mig og min kæreste er, og hvordan et forhold kan være. For eksempel med kys og kram og holde i hånd" (far til pige på 13 år og dreng på 15 år)

Den kvalitative del af undersøgelsen peger på en tendens til, at forældrene tager emner op, når det er relevant og giver mening ift. dér, hvor deres teenager er i livet. Eksempelvis tager mange snakken om sex, når børnene begynder at udvise interesse for 'det modsatte køn'. Hvornår det vil være relevant at bringe et emne op, afhænger således i stor udstrækning af det enkelte barn – og der kan således også være stor forskel internt i en familie på, hvornår et emne er aktuelt at bringe op for de forskellige børn.

Flere forældre beretter om, at samtalerne kan indledes af forskellige anledninger, såsom at teenageren fortæller om, at de har haft seksualundervisning i skolen og har nogle spørgsmål til eller refleksioner over det, de har hørt. Sådanne anledninger kan være gode samtalestartere, fordi man har en konkret situation eller problemstilling at tale ud fra.

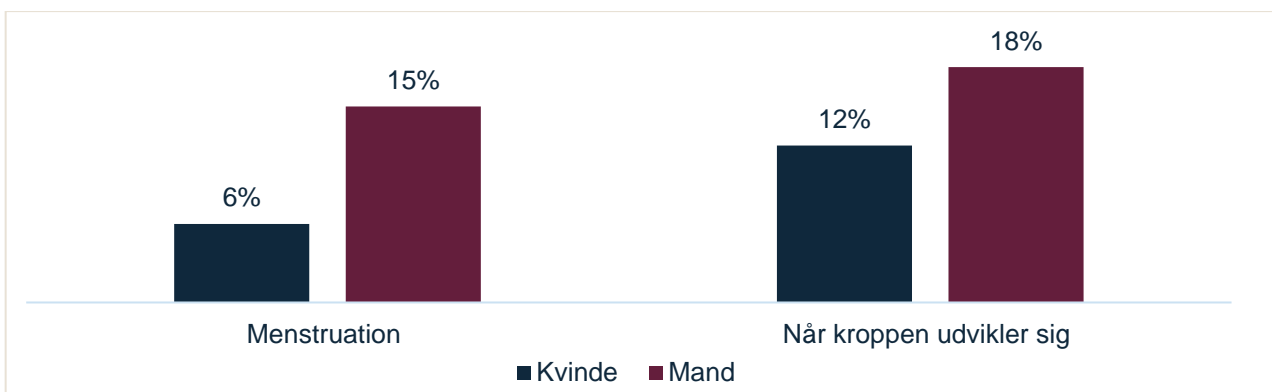
"Man må møde dem, der hvor de er, og finde den rette timing. Nogle gange skyder man forbi, men andre gange rammer man. Det er vigtigt, at man tager det i de små momenter, der opstår. Vi skal ikke sidde i en halv time og snakke prævention eller arbejdspress i skolen. Det bliver for meget" (mor til piger på 15 og 18 år)

Det er langt mere problematisk, når forældrene er i tvivl om, hvordan de åbner op for samtaler, hvis der ikke er en anledning eller hvis de fornemmer, at teenageren ikke selv ønsker at tale om et givent emne.

Fædre har sværere ved at tale om menstruation og kroppens udvikling end mødre

Som det fremgår af tabel 2, oplever 35 procent af fædre, at det er udfordrende at tale om krop og seksualitet, mens det samme gælder for blot 29 procent af mødre. Dykker vi ned i de enkelte emner indenfor emnegruppen kan vi se, at det primært skyldes at fædre har sværere end ved at tale om menstruation og kroppens udvikling end mødre. Figur 10 viser, at 15 procent af fædre er enige i, at det er udfordrende at have en samtale med sit barn om menstruation, og 18 procent er enige i, at det er svært at snakke om kroppens udvikling.

Figur 10: Menstruation og kroppens udvikling på tværs af forældrenes køn

Note: Spørgsmålsformulering: *Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...*. Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1.007.

Den kvalitative del af undersøgelsen understøtter dette fund idet både fædre og mødre peger på, at mødre er "bedst rustet til" at tage disse snakke grundet deres personlige erfaringer. Flere fædre oplever, at de ikke har viden nok om særligt menstruation og det, der sker med kvindeskroppen i teenageårene. De overlader derfor ofte disse snakke til mødre.

"Der er nogle ting, som vi godt ved, at vi ikke berører. Det var aldrig mig, der tog snakken om menstruation. Det opgav jeg på forhånd. Men generelt taler vi ikke om hendes kærlighedsliv eller mangel på samme" (far til pige på 17 år)

Ligeledes ser vi eksempler på, at fædre kan have svært ved at tale med både deres teenagedøtre og -sønner om kærester, seksualitet og sex. Flere nævner, at de som henholdsvis far eller mor varetager forskellige roller ift. emner, som er naturlige for teenagerne at snakke om. Dette er dog ikke ensbetydende med, at fædre slet ikke taler om disse emner, men at der kan ses en tendens til, at det oftere er moderen, der tager disse dialoger.

"Forskellige problematikker klares af forskellige roller. Vil vores datter snakke om drenge, så går hun til sin mor. Men er der problemer med noget praktisk, så går hun til mig, og det har jeg det ganske fint med" (far til dreng på 13 år og pige på 16 år)

3.4.3.4 Regler og rusmidler

Indenfor emnegruppen regler og rusmidler finder vi emnerne alkohol, hårde stoffer, hash og rygning, såvel som regler for indtag af alkohol og tidspunkter for, hvornår teenageren skal være hjemme fx efter fest. Undersøgelsen viser, at forældre til teenagere i mindre grad oplever alkohol og andre rusmidler som udfordrende emner at tale om i sig selv, mens de har sværere ved at tale om *fastsættelsen af regler* indenfor emnegruppen. På samme måde som indenfor emnegruppen skærme og sociale medier, er det således *fastsættelsen af regler*, der anses for særligt udfordrende.

Figur 11: Emner, som forældrene oplever, at det er udfordrende at tale om indenfor regler og rusmidler

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1007.

Den kvalitative del af undersøgelsen peger på, at rusmidler i sig selv udgør et mere håndgribeligt emne, som er nemmere at tale om end at fastlægge grænser for indtag. Desuden er særligt de euforiserende rusmidler lettere at tale om, fordi der er et mere entydigt svar end tilfældet er med alkohol. Ligeledes er der højst sandsynligt kun en begrænset del af forældrene, der oplever, at deres børn udviser interesse for de euforiserende rusmidler i særligt de tidlige teenageår, hvorfor emnet fylder mindre i dialogen.

Dialogen om fastsættelsen af regler for indtag af alkohol og tidspunkter for, hvornår teenageren skal være hjemme, opleves således at være sværere. Forældrene peger på, at dette kan skyldes, at man som forælder oplever, at muligheden for kontrol forsvinder i stadig stigende grad, når ens børn rammer teenagealderen. Når børnene er mindre, kan man udstikke regler og retningslinjer, som ikke er til forhandling – og man kan kontrollere, at retningslinjerne bliver overholdt, fordi barnet fortsat færdes i netværk, hvor forældrene har indblik. Når børnene rammer teenagealderen og eksempelvis begynder at udvise interesse for alkohol og andre rusmidler, kan man som forælder tage snakken om disse emner – men det bliver sværere og sværere at fastsætte og håndhæve regler.

"Den største omvæltning er at gå fra at være den, der bestemmer, til et tillidsforhold, hvor jeg stadig gerne vil bestemme, men i princippet ikke kan kontrollere det"
(far til dreng på 13 år)

Flere forældre peger således på, at man blot må have tiltro til, at man har gjort et godt stykke arbejde med at klæde sine børn på til at navigere i og afsøge egne grænser.

Kompromisser er bedre end brudte aftaler

Den kvantitative del af undersøgelsen peger på, at regler og rusmidler kan være svære at tale om, fordi teenagerne ikke oplever, at der er noget at tale om. Det gælder for 30 procent af forældre som oplever, at mindst ét emne indenfor denne emnegruppe er udfordrende. Forældrene og teenageren kan således have meget forskellige udgangspunkter for at indgå i en dialog om regler relateret til disse emner. Desuden oplever mange forældre at være i tvivl om, hvorvidt de skal give deres teenager ret eller stå fast på deres eget synspunkt. Som det fremgår af tabel 3, svarer 17 procent af forældrene, som oplever udfordringer ved at tale om regler og rusmidler, at det skyldes, at de er i tvivl om, hvorvidt de skal give deres teenager ret eller stå fast på egen grund. 17 procent svarer ligeledes, at de er i tvivl om, hvorvidt det er bedre at lade barnet lære af sine fejl end at gå ind i samtalen. Emnet er altså ét, hvor det som forælder kan være svært at finde den rette balance mellem at sætte grænser og give frihed til selvbestemmelse.

Enkelte forældre i den kvalitative del af undersøgelsen har faste regler for mængden af genstande, deres børn må indtage, eller faste tidspunkter for, hvornår de skal være hjemme. De fleste peger dog på, at sådanne strikse regler ikke nødvendigvis overholdes. Flere giver derfor udtryk for, at det kan være nødvendigt at indgå kompromiser, som begge parter kan gå ind for og overholde. Her er afvejningen, at hvis teenageren ikke forstår eller udviser villighed til at overholde grænsen, kan det være mere hensigtsmæssigt at mødes på midten, end at teenageren bevæger sig længere ud.

"Vi satte ikke grænser for fx 3 øl – det nytter ikke noget. Fordi hvis de er til en fest, så dur det ikke at sige "min mor siger, at jeg kun må drikke 3". Så det har vi måtte stole på, at de selv kunne styre. Og det har de også, synes jeg. De tog et par gange, hvor det gik lidt for vidt, og så lærer de af det" (far til pige på 17 år)

Den kvalitative del af undersøgelsen peger på en tendens til, at forældre har sværere ved at slippe kontrollen og har mere faste rammer for deres teenagedøtre end -sønner. Således nævner flere forældre til piger, at de ikke må gå hjem alene i aften- og nattetimer, af frygt for at de bliver udsat for overgreb eller lignende.

Ungdomskulturen og fællesskabet er en del af forældrenes afvejsninger angående alkohol

Flere forældre i den kvalitative del af undersøgelsen forklarer, at fastsættelsen af regler for alkoholindtag og 'komme-hjem-tider' kan resultere i mobning og en oplevelse af at stå udenfor fællesskabet. Alkohol udgør – om vi vil det eller ej – en stor del af den danske ungdomskultur. Så hvis man ikke giver sit barn lov til at drikke eller medbringe alkohol til fester, kan de opleve det som om, at de står udenfor fællesskabet, hvilket følgende citat illustrerer:

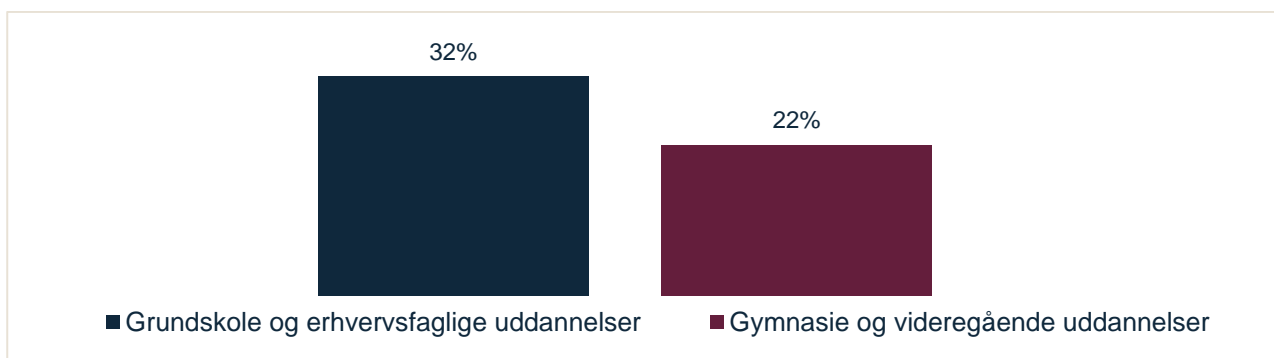
"Min yngste begyndte at vise interesse for at have alkohol med til hygge-arrangementer og fester. Og jeg kan godt se, at det er nederen at være udenfor fællesskabet, hvis man ikke har noget med. Så det er den balance. Man skal give lidt elastik" (mor til piger på 15 og 18 år)

Det sociale element er derfor en væsentlig del af flere forældres overvejelser, hvilket kan være en af forklaringerne på, at nogle forældre kan være i tvivl om, hvorvidt de skal give deres teenager ret eller stå fast på deres eget synspunkt.

Forældres uddannelsesniveau har betydning for, hvor mange udfordringer de oplever med dialogen om regler og rusmidler

Figur 12 viser, at en større andel af forældre med grundskole og erhvervsfaglige uddannelse oplever udfordringer i dialogen omkring disse emner (32 procent), end forældre med en gymnasial eller videregående uddannelse (22 procent).

Figur 12: Andel som angiver et eller flere emner indenfor regler og rusmidler som svært at have en god samtale om på tværs af forældrenes uddannelsesniveau

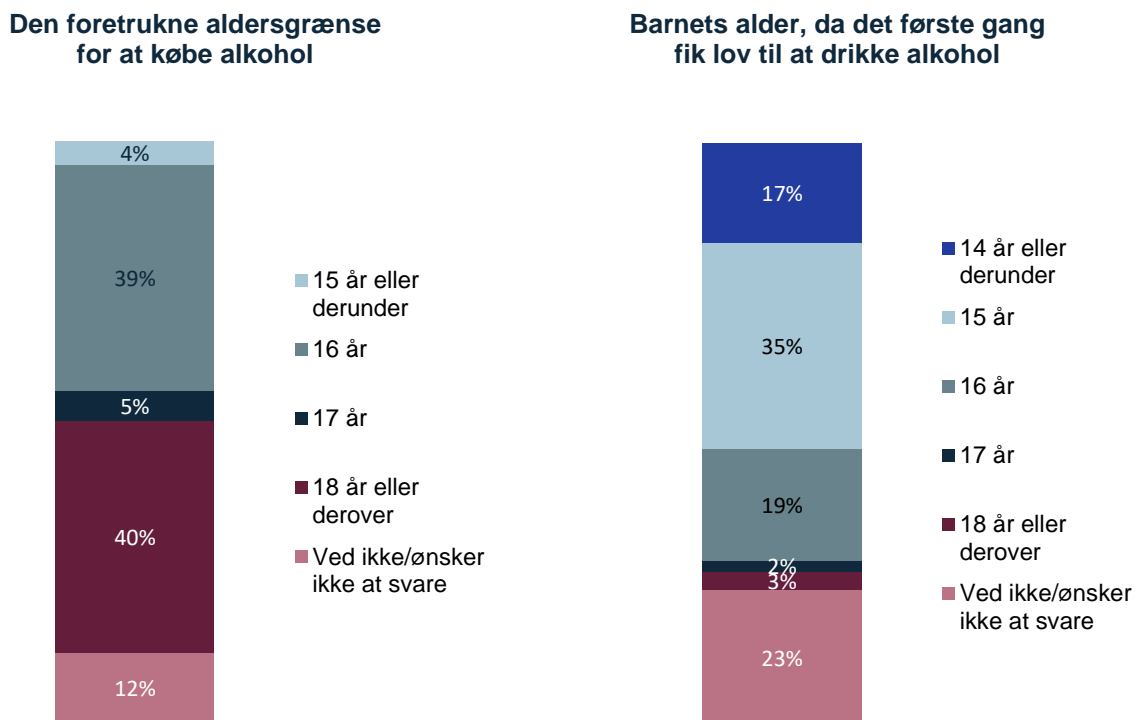

Note: Spørgsmålsformulering: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg oplever at det er udfordrende at indlede eller have en god samtale med mit barn om...". Figuren viser andelen af forældre, som har svaret "helt enig" eller "delvist enig" i udsagnet. N=1007.

Teenagere får ofte lov til at drikke alkohol før den foretrukne aldersgrænse for køb heraf

Undersøgelsen viser, at 45 procent af forældre til teenagere foretrækker, at aldersgrænsen for køb af alkohol hæves til 17 år eller derover. Samtidig angiver langt størstedelen af forældrene (71 procent), at deres eget barns første møde med alkohol skete, da barnet var 16 år eller derunder.

Figur 13: Forældrenes foretrukne aldersgrænse for at købe alkohol og barnets alder, da det første gang fik lov til at drikke alkohol

Note: Spørgsmålsformulering: "I Danmark skal man være 16 år gammel for at kunne købe drikkevarer med en alkoholprocent på under 16,5 procent. Hvis det stod til dig, hvad skulle aldersgrænsen for at kunne købe drikkevarer med en alkoholprocent på under 16,5 procent så være?" og "Hvilken alder havde dit barn, da han/hun første gang fik lov til at drikke alkohol med andre unge?". N=1007.

Den kvalitative del af undersøgelsen peger på, at dette skyldes, at de fleste forældre mener, at det er fint, at deres børn prøver alkohol for første gang derhjemme, når de begynder at udvise interesse for det i 14-, 15- eller 16-års-alderen. Dermed kan forældrene fastholde en vis kontrol og sikre, at børnenes første møde med alkohol sker i trygge rammer. De undgår således også, at det bliver noget, der foregår bag deres ryg, udenfor (i kulden) eller, at børnene ikke føler sig trygge ved at ringe til deres forældre i tilfælde af, at de ender i en situation, der kommer ud af deres kontrol.

"Min datter ville selv gå hjem fuld en lørdag aften klokken 2. Det endte dog med, at jeg kom og hentede hende. Jeg kan godt bekymre mig om, hvorvidt hun har styr på det, og hvad nu hvis hun ikke ringede? Men det er jeg glad for, at hun gjorde" (far til dreng på 13 år og pige på 16 år)

---

4. Metode

Undersøgelsen er gennemført i to dele. I første fase er der gennemført 19 dybdeinterviews med forældre til teenagere. I undersøgelsens anden fase er der gennemført en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse blandt 1.007 forældre med børn og unge i alderen 13-18 år. I dette afsnit er undersøgelsens metode beskrevet.

Dybdeinterviews med teenageforældre

I undersøgelsens første fase har Epinion gennemført 19 kvalitative dybdeinterviews med forældre til teenagere i alderen 13-18 år med henblik på at få indblik i, hvilke overvejelser og bekymringer forældre til teenagere har ift. den dialog, de har med deres børn.

Forældrene blev rekrutteret via Epinions kvalitative panel bestående af danskere, der har sagt ja til at deltage i kvalitative undersøgelser. Her sendte Epinion en rekrutteringsscreener ud for at sikre, at interviewpersoner passede i målgruppen og kunne rekrutteres med en spredning på relevante demografiske kriterier. Epinion rekrutterede de 19 forældre gennem en telefonisk rekruttering.

Interviewene er gennemført i perioden fra den 27. august til den 2. september 2021 og har haft en varighed på ca. 1 time. Interviewene er gennemført online via 'Microsoft Teams', der tillader moderator og interviewperson at se hinanden.

Interviewene blev gennemført ud fra en semi-struktureret interviewguide, der afdækkede 1) relationen til ens teenager, 2) dialogen med ens teenager herunder svære samtaleemner og grænsesætning, 3) samarbejdet med ens partner og overvejelser om ens roller som forældre, 4) samarbejde med skole og andre forældre og 5) oplevet behov for viden og redskaber.

For at sikre at interviewene tager højde for de forskelle, der må være på tværs af forældre til piger og drenge i de tidlige og sene teenageår, har Epinion sikret en spredning på børnenes køn og alder. Desuden har Epinion søgt spredning på forældrenes sociodemografiske baggrund (køn, geografi og uddannelsesbaggrund).

På baggrund af de 19 kvalitative dybdeinterviews gennemførte Epinion en mønstergenkendelsesworkshop, hvor vi identificerede mønstre i det samlede datamateriale. Denne workshop resulterede i en række emner og hypoteser, der kunne kvantificeres i spørgeskemaundersøgelsen samt en kvalitativ analyse, der blev opsamlet i et notat og senere i nærværende rapport.

Spørgeskemaundersøgelse

I undersøgelsens anden fase er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 1.007 forældre med hjemmeboende børn i alderen 13-18 år. Undersøgelsen inkluderer 20 spørgsmål. Interviewene er indsamlet via onlinepaneler i perioden 13. september – 23. september 2021. Enkelte respondenter er ekskluderet fra undersøgelsen grundet meget kort svaretid på undersøgelsen (mindre end 2,8 minutter). I rapporten fremstilles deskriptive resultater fra undersøgelsen i form af tabeller og figurer.

Spørgeskemaet er udarbejdet med afsæt i de kvalitative interviews. Undersøgelsen centrerer sig altså om temaer, som forældre til teenagere selv giver udtryk for kan være svære i forholdet til deres teenager. Det drejer sig primært om de tre områder: 1) dialogen med teenageren, 2) relationen med teenageren og 3) balancen mellem at sætte grænser eller give teenageren frihed til selvbestemmelse.

Hvis forældrene havde flere børn i alderen 13-18 år, blev de bedt besvare undersøgelse med udgangspunkt i det barn, som senest havde fødselsdag. På den måde sikrede vi, at undersøgelsen ikke er besvaret systematisk for børn med få/mange udfordringer.

Efter dataindsamlingen er der foretaget en såkaldt vejning (post-stratifikation) af det samlede datamateriale i målingen, så vægten af svarpersonernes sammensætning i datamaterialet afspejler forældrenes sammensætning målt på forældrenes køn og bopælsregion samt barnets alder.

Tabel 4 viser fordelingen på udvalgte baggrundskarakteristika i det indsamlede data samt i den faktiske baggrundsbefolkning (forældre til teenagere i alderen 13-18 år). Kolonnen længst til højre viser hvor stor forskellen er mellem det indsamlede data og den faktiske population, når de to trækkes fra hinanden.

Der knytter sig en særlig udfordring til undersøgelsen som vedrør det forhold, at der ikke findes offentligt tilgængelige data på målgruppens uddannelsesmæssige baggrund. Derfor er det ikke muligt at sikre, at det indsamlede datamateriale afspejler populationens uddannelsesfordeling. Det er ellers et forhold, som det ofte er nyttigt at tage højde for, fordi personer med længere uddannelser ofte også er mere tilbøjelige til at svare på spørgeskemaundersøgelser. Man kan få et estimat af gruppens uddannelsesbaggrund ved at se på den uddannelsesmæssige fordeling blandt voksne i samme alder som forældrene i undersøgelsen. Et sådant estimat er naturligvis behæftet med usikkerhed. Ikke desto mindre så finder vi ved denne estimationsmetode, at omkring 53 procent af forældrene har en grundskole eller erhvervsfaglig uddannelse, mens 47 procent har en gymnasial eller videregående uddannelse. Sammenholdt med uddannelsesfordelingen i det indsamlede data (jf. tabel 4) tyder det altså på, at der er en betragtelig underrepræsentation af personer med grundskole eller erhvervsfaglig uddannelse i undersøgelsen.

Der er dog meget få signifikante forskelle på, hvordan forældre med grundskole eller erhvervsfaglig uddannelse svarer på undersøgelsen sammenlignet med forældre med gymnasial eller videregående uddannelse. Vejer (dvs. korrigerer) vi undersøgelsen efter den estimerede uddannelsesfordeling i forældrepopulationen, så flytter det i gennemsnit andelen af respondenter, der sætter kryds ved en svarmulighed med 0,7 procentpoint på undersøgelsens centrale spørgsmål sammenlignet med data, der ikke er vejet efter uddannelse⁹. Fraværet af signifikante forskelle på tværs af forældrenesuddannelsesniveaue betyder, at underrepræsentationen af personer med grundskole og erhvervsfaglig uddannelse kun i begrænset omfang vurderes at påvirke undersøgelsens evne til at udtale sig om målgruppen som helhed. Datamaterialet rapporteres derfor også uden vejning for uddannelse.

---

⁹ Det flytter maksimalt 4 procentpoint.

Tabel 4: Fordeling på udvalgte baggrundskarakteristika i data og population

		Data	Population	Afvigelse (Procentpoint)
Forælders køn	Mødre	53%	55%	-2%
	Fædre	47%	45%	+2%
Barnets alder	Forældre til 13-15 årige	43%	51%	-8%
	Forældre til 16-18 årige	57%	49%	+8%
Forælders uddannelsesbaggrund	Grundskole og erhvervsfaglig uddannelse	23%	- ¹	-
	Gymnasie og videregående uddannelse	77%	-	-
Forælders civilstatus (ift. barnets anden forælder)	Bor med det andet forælder	68%	-	-
	Bor ikke med det andet forælder	32%	-	-
Forælders bopælsregion	Region Nordjylland	11%	10%	+1%
	Region Midtjylland	24%	23%	+1%
	Region Syddanmark	21%	22%	-1%
	Region Hovedstaden	30%	31%	-1%
	Region Sjælland	15%	15%	0%

Note: 1) Der er ikke offentligt tilgængelige data på målgruppens fordeling ift. uddannelse og civilstatus.